
MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

FINANČNÍ KONDICE MĚSTA VSETÍN

Diplomová práce

Vedoucí práce:

prof. Ing. Iva Živělová, CSc.

Jméno a příjmení autora:

Bc. Lucie Zvonková

Brno 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Finanční kondice města Vsetín**

vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé diplomové práce prof. Ing. Ivě Živělové, CSc. za odborné vedení a pomoc a rady, kterými mi přispěla k vypracování této práce.

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce je zaměřena na analýzu finanční kondice města Vsetín za období 2008 – 2015. Práce je rozdělena do dvou částí. První část je tvořena teorií, která má za cíl přiblížit čtenáři danou problematiku. V druhé části je provedena samotná analýza finanční kondice města Vsetín. Na jejím základě je poté zhodnocena finanční kondice města Vsetín a následně navržena řešení pro další rozvoj města. V praktické části diplomové práce je také realizována analýza významných investičních projektů probíhajících v období 2008 – 2015. U každého projektu jsou autorkou na základě její znalosti území formulovány dopady, které mají vliv na rozvoj tohoto teritoria.

Klíčová slova

Obec, územní rozpočet, zadluženost, finanční stabilita

Abstract

The submitted master thesis is focused on the analysis of the financial condition municipality called Vsetín since 2008 – 2015. Master thesis is divided into two parts. First part is based on theory which should explain issues to reader. The analysis of financial condition of Vsetín is made in second part of master thesis. On the grounds of the analysis is financial condition evaluated and solution for another regional development suggested. Analysis of investment projects is also made in practical part. Impacts which have an important effects on regional development are formulated by author based on familiarity with this territory.

Key words

Municipality, territorial budget, debt, financial stability

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	12
2.1	Cíl práce.....	12
2.2	Metodika.....	12
3	Literární rešerše	14
3.1	Vymezení pojmu finanční kondice.....	14
3.1.1	Bonita obce.....	16
3.1.2	Rating obce.....	16
3.2	Finanční systém územní samosprávy.....	16
3.2.1	Principy finančního systému územní samosprávy.....	17
3.3	Rozpočet a mimorozpočtové fondy.....	18
3.3.1	Územní rozpočet.....	18
3.3.2	Mimorozpočtové fondy.....	20
3.3.3	Finanční analýza.....	21
3.4	Nenávratné příjmy územních rozpočtů.....	22
3.4.1	Daňové příjmy.....	23
3.4.2	Nedaňové příjmy.....	25
3.4.3	Příjmy kapitálové.....	26
3.4.4	Dotace a transfery.....	26
3.5	Návratné příjmy územních rozpočtů.....	26
3.5.1	Úvěry.....	26
3.5.2	Emise komunálních obligací nebo akcií.....	27
3.6	Výdaje územních rozpočtů.....	27
3.6.1	Klasifikace výdajů.....	28
3.7	Realizace investičních projektů.....	30
3.7.1	Projekt.....	31
3.7.2	Proces uskutečňování veřejných projektů.....	32
3.7.3	Úspěšnost a neúspěšnost projektů.....	34
3.7.4	Dotace z rozpočtu Evropské unie poskytované územním samosprávným celkům.....	35

4	Vlastní práce	37
4.1	Charakteristika města Vsetína	37
4.2	Analýza hospodaření města Vsetín.....	39
4.2.1	Analýza příjmů.....	39
4.2.2	Analýza výdajů.....	41
4.2.3	Saldo příjmů a výdajů obce.....	43
4.3	Ukazatele finanční stability města.....	46
4.3.1	Procentní podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech	47
4.3.2	Ukazatel dluhové služby	48
4.3.3	Ukazatel krytí dluhové služby.....	49
4.3.4	Ukazatel zadluženosti města na 1 obyvatele.....	50
4.3.5	Vývoj celkové zadluženosti obce v %	52
4.3.6	Ukazatel běžné likvidity.....	52
4.3.7	Ukazatel pohotové likvidity	53
4.3.8	Ukazatel peněžní likvidity.....	54
4.4	Realizace investičních projektů	55
4.4.1	Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko.....	55
4.4.2	Bike aréna Vsetín	58
4.4.3	Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko II. Etapa – závod na zpracování biologicky rozložitelného odpadu	60
4.4.4	Zkvalitnění výuky cizích jazyků ve vsetínských základních školách	63
4.4.5	Rekonstrukce areálu letního koupaliště U průmyslovky	65
4.4.6	Revitalizace veřejných ploch KOLONIE.....	68
4.4.7	Úprava ploch u trati ČD Trávníky – Rybníky.....	71
4.4.8	Cyklostezka Jasenice.....	73
	Diskuze	76
	Závěr	85
	Knižní zdroje	86
	Elektronické zdroje	89
	Interní materiály	91

Seznam obrázků

Obrázek 1	Schéma rozdělení rozpočtového určení daní od 1. 1. 2008.....	24
Obrázek 2	Jednotlivé fáze práce s projektem na úrovni obce	32
Obrázek 3	Názvy operačních programů a jejich celková alokace finančních prostředků v €.....	36
Obrázek 4	Využití půdy města Vsetína	37
Obrázek 5	Vývoj celkových příjmů obce za období 2008 - 2015 v tis. Kč.....	39
Obrázek 6	Výnos daní v letech 2008 - 2015 v tis. Kč	40
Obrázek 7	Vývoj vlastních a celkových příjmů obce za období 2008 - 2015 v tis. Kč	41
Obrázek 8	Vývoj celkových výdajů obce za období 2008 - 2015 v tis. Kč	42
Obrázek 9	Vývoj ukazatele zadluženosti města na 1 obyvatele v období 2008 - 2015 v tis. Kč	51
Obrázek 10	Areál logistického centra odpadů Mikroregionu Vsetínsko.....	57
Obrázek 11	Vyznačení BIKE ARÉNY VSETÍN	59
Obrázek 12	Poloha závodu zpracování biologicky rozložitelného odpadu.....	62
Obrázek 13	Zrekonstruované letní koupaliště a jeho situační plán	67
Obrázek 14	Poloha revitalizace veřejných ploch Kolonie a jeho situační plán	69
Obrázek 15	Městská část Rybníky, Trávníky a zrekonstruovaný park na mapě	71
Obrázek 16	Poloha cyklostezky Jasenice Vsetín.....	74

Seznam tabulek

Tabulka 1	Struktura příjmů obecního rozpočtu.....	23
Tabulka 2	Struktura výdajů obecního rozpočtu	30
Tabulka 3	Vývoj salda příjmů a výdajů za období 2008 - 2015 v tis. Kč.....	43
Tabulka 4	Financování salda rozpočtu v letech 2008 – 2015 v tis. Kč.....	44
Tabulka 5	Vývoj provozního, kapitálového a běžného salda rozpočtu v období 2008 – 2015 v tis. Kč	45
Tabulka 6	Vývoj procentního podílu přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech v tis. Kč	47
Tabulka 7	Vývoj ukazatele dluhové služby za období 2008 – 2015 v %	48
Tabulka 8	Ukazatel krytí dluhové služby v období 2008 – 2015 v tis. Kč.....	50
Tabulka 9	Vývoj ukazatele zadluženosti města na 1 obyvatele v období 2008 – 2015 v tis. Kč	51
Tabulka 10	Vývoj celkové zadluženosti města Vsetín v % za období 2008 – 2015 v tis. Kč	52
Tabulka 11	Vývoj běžné likvidity za období 2008 – 2015	53
Tabulka 12	Vývoj pohotové likvidity v období 2008 – 2015	54
Tabulka 13	Vývoj peněžní likvidity v období 2008 - 2015	55
Tabulka 14	Základní údaje o projektu Bike aréna Vsetín.....	58
Tabulka 15	Základní údaje o projektu Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko II. etapa – zpracování biologicko rozložitelného odpadu	61
Tabulka 16	Základní údaje o projektu Zkvalitnění výuky cizích jazyků ve vsetínských základních školách	63
Tabulka 17	Základní údaje o projektu Revitalizace veřejných ploch Kolonie	68
Tabulka 18	Základní údaje o projektu Úpravy ploch u trati ČD Trávníky-Rybníky..	72
Tabulka 19	Základní údaje o projektu Cyklostezka Jasenice Vsetín.....	73

1 Úvod

Pojem obec je jasně definován a zakotven v zákoně č. 120/2008 Sb. O obcích. Je to v podstatě korporace, neboli právnická osoba, která je považována za základní jednotku veřejné správy. Obec má mnoho různých definic. Může být také vysvětlena jako základní územní samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, který je lemován hranicí územní obce.

Každá municipalita hospodaří během kalendářního roku se schváleným rozpočtem, který je velmi významným nástrojem veřejné politiky. Ten může být buď deficitní (výdaje vyšší než příjmy), vyrovnaný (výdaje jsou stejně vysoké jako příjmy) nebo přebytekový (příjmy jsou vyšší než výdaje). Slouží jako veřejný plán, jako bilance příjmů a výdajů na zabezpečení chodu obce. Právě peněžní prostředky a financování obcí jsou nejčastěji zmiňovanou problémovou oblastí v životě obcí a v jejich rozvoji.

Právě pro zjištění úrovně hospodaření se používají nástroje a postupy, které byly ještě nedávno aplikovány pouze na soukromý sektor. Těmito nástroji je myšlen např. rating obce, hodnotící bonitu města či finanční analýza, která zkoumá finanční zdraví obce.

Smyslem řízení finančního hospodaření je odhalit aktuální finanční situaci obce, a to včetně její zadluženosti. Výstupy finanční analýzy pak poukazují na negativní i pozitivní faktory, které mají významný vliv na hospodaření municipality. V případě zjištění negativních činitelů mohou představitelé obce snadněji upravit hospodaření města tak, aby postupně docházelo k eliminaci neefektivního vydávání peněžních prostředků. Naopak při zjištění pozitivních faktorů, ve smyslu např. finančních rezerv, mohou reprezentanti jednoduše připravit podklady pro finanční plánování v návaznosti na koncepční rozvojový dokument.

K roku 2015 bylo z celkového počtu 6248 obcí evidováno 3255 zadlužených obcí. V České republice tedy převažuje větší počet zadlužených obcí nad obcemi bez dluhu. Celkový dluh municipalit se v tomto roce pohyboval okolo 87 mld. Kč. Z největší části byl zapříčiněn přijatými bankovními úvěry od peněžních ústavů či návratných finančních výpomocí. Tyto finanční injekce obce používaly na výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů nebo také na revitalizaci, rekonstrukci školních zařízení či sportovních areálů.

Na základě této skutečnosti bylo pro analýzu autorkou vybráno město Vsetín, ve kterém se narodila a se kterým je citově spjata. Pomocí interních dokumentů byla provedena analýza hospodaření města, která měla za cíl zjistit, do jaké skupiny obcí město Vsetín spadá. Zda do početnější skupiny obcí, které jsou zadlužené, či do té druhé, které hospodaří bez dluhu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je analýza finanční kondice města Vsetín za období 2008 – 2015.

V návaznosti na hlavní cíl byly stanoveny následující dílčí cíle:

1. Charakteristika města Vsetín
2. Finanční analýza města Vsetín
3. Analýza významných investičních projektů realizovaných na území města Vsetín

Výše popsané dílčí cíle budou tvořit ucelenou praktickou část diplomové práce. Tato část bude navazovat na část teoretickou, která bude mít za cíl seznámit čtenáře s řešenou problematikou.

Navazující praktická část se bude dělit do tří kapitol. První kapitola bude pojednávat o charakteristice města Vsetín. Druhá bude zaměřena na různorodé finanční výpočty s cílem zjistit finanční kondici města Vsetín v období 2008 - 2015. Budou analyzovány jak příjmy, tak i výdaje obce. Pozornost bude zaměřena i na ukazatele zadluženosti a likvidity obce. Poslední kapitola bude pojednávat o analýze nejvýznamnějších investičních projektů, které měly za sledované období dopad na udržitelný rozvoj obce.

2.2 Metodika

První část diplomové práce, nazvaná jako literární rešerše, bude shrnovat základní poznatky domácí i zahraniční literatury, věnující se finanční kondici obce a realizaci investičních projektů. Bude použito nejen knižní literatury, ale také vědeckých článků či internetových zdrojů. Literární rešerše bude sloužit jako podklad pro vypracování praktické části. Seznam použité literatury je možno shlédnout na konci diplomové práce.

Část druhá, pojmenovaná jako praktická část, bude vypracována především na základě závěrečných účtů města Vsetín. Tyto závěrečné účty jsou každým rokem vypracovány a zveřejněny na internetových stránkách města Vsetín. Pro výpočty budou také použity interní materiály získané od představitelů obce, které nejsou veřejně dostupné.

Jedná se např. o rozvahu, o výkaz zisků a ztráty nebo přehled o peněžních tocích. Praktická část je rozdělena do tří kapitol.

1. V první kapitole bude provedena charakteristika města Vsetína zaměřující se na obyvatelstvo, životní prostředí, kulturu, strukturu vedení obce a další.
2. Druhá kapitola je zaměřena na jednotlivé výpočty finanční kondice obce. Provedena je analýza příjmů, výdajů a celkového salda. Následně jsou vypočítány ukazatele zadluženosti a likvidity obce.
3. V poslední kapitole praktické části bude provedena analýza významných investičních projektů, které měly v analyzovaném období udržitelný dopad na rozvoj území.

Dle dosažených cílů budou následně induktivním postupem vyvozeny zjištěné skutečnosti a v případě nutnosti budou navržena doporučení pro zlepšení finanční situace města Vsetín.

3 Literární rešerše

3.1 Vymezení pojmu finanční kondice

Finanční kondice obce je zaměřena především na finanční aspekty. Jedná se tedy o vyhodnocení finanční kondice municipality na základě jak ekonomických, tak i neekonomických ukazatelů. Finanční kondice bývá často spojována s pojmem finanční zdraví. To se na rozdíl od finanční kondice častěji objevuje v souvislosti s hodnocením subjektů v soukromém sektoru. Finanční kondice vychází z konceptu finančního zdraví. Podobných pojmů k vyjádření stavu hospodaření územních samospráv je mnoho. Za zmínku stojí např. finanční tíseň, finanční krize, finanční napětí, finanční stav a další (Vodáková, 2013).

Namísto zkoumání finančního zdraví veřejného sektoru je častější analýza sektoru soukromého, tedy podnikatelských subjektů. Zda je podnik finančně zdravý, poskytuje informace nejen manažerům podniku, ale i potenciálním investorům, obchodním partnerům či zahraničním institucím. Informace o finanční kondici dané municipality je taktéž důležitá, jelikož je samospráva přímým poskytovatelem služeb veřejnosti. Pokud by neplnila své finanční závazky, její dopady by mohly ovlivňovat jak lokální úroveň, tak i celou regionální ekonomiku. Přehled o finančním zdraví obce je důležitý nejen pro samotné obce, jejich představitele a občany, ale i pro subjekty veřejné či soukromé sféry (Knápková a kol., 2013).

Pojem finanční kondice není v české literatuře mnoho diskutován. V literatuře zahraniční má větší zastoupení. V následujících odstavcích bude názorně popsáno, jak je pojem finanční kondice různými autory ve společnosti chápán.

Uznávaná nezisková organizace the Governmental Accounting Standards Board (GASB), která stanovuje standardy pro účetnictví státu a místní samosprávy, definuje finanční kondici obce jako: *schopnost organizace neustále poskytovat služby a dostávat svým závazkům nejen v přítomnosti, ale i v budoucnosti*¹. Tato definice patří mezi nejvíce uznávanou a uplatňovanou definici vůbec.

Dalším institutem, který definoval finanční kondici, je the Canadian Institute of Chartered Accountants (CICA). Říká, že finanční kondice vlády je v podstatě finanční

¹ MEAD, D. M., An Analyst's Guide to Government Financial Statements, 2012, str. 46.

zdraví měřeno dle udržitelnosti, flexibility a zranitelnosti. *Finanční udržitelnost* je chápána jako stav, ve kterém je vláda schopna udržovat existující programy a také dokáže plnit požadavky věřitelů, aniž by zvyšovala zadlužení. *Finanční flexibilitou* rozumíme stav, kdy v případě rostoucích závazků je vláda schopna zvyšovat své finanční zdroje, ať už prostřednictvím svých příjmů, nebo zadlužením. A jako poslední kritérium pro hodnocení finanční kondice vlády dle CICA je *finanční zranitelnost*, což je stav, ve kterém je vláda zranitelná na domácích či zahraničních zdrojích, na které nemá vliv a stojí tak mimo jejich kontrolu (Ritonga, 2014).

Další definicí, která stojí za zmínku, je dle ekonoma Nollenbergera finanční kondice vnímána jako: „*schopnost organizace udržet si stávající úroveň služeb, odolat ekonomickým výkyvům a plnit nároky na růst a pokles*“².

Finanční kondice dle Cabaleira a kol. (2013) znamená plnění závazků organizace v určitém čase. Jiní zase říkají, že termín finanční situace úzce souvisí s pojmem finanční zdraví. Další z autorů konstatuje, že finanční kondici místní samosprávy je možné posoudit pomocí běžné likvidity, dlouhodobé platební schopnosti a rozpočtového hospodaření. Zároveň však autor apeluje na zohlednění environmentálních faktorů (Groves a kol., 2003).

Valach ve své publikaci popisuje finanční zdraví podniku jako uspokojivou situaci v podniku. V případě, že je podnik schopen naplňovat smysl své existence, neboli že je schopen trvale dosahovat takové míry zisku, která je potřebná (investory požadovaná), je podnik označován za finančně zdravý (Valach, 1997).

Finanční situaci ve veřejném sektoru posuzujeme dle 3 kritérií:

1. *Rentability* – šetrné a efektivní využívání prostředků,
2. *Schopnosti uhrazovat splatné závazky (likvidita)* – spočívá v přesném časovém rozložení finančních prostředků na úhradu svých splatných závazků,
3. *Finanční nezávislost vlastníka (struktura zdrojů)* – finanční nezávislost na dodatečných zdrojích při financování očekávaných výdajů (Kraftová, 2002)

V kapitole č. 3.1 byla stručně vysvětlena podstata definice finanční kondice i finančního zdraví. V praxi se setkáváme i s velmi podobnými pojmy, jako je bonita obce a rating.

²NOLLENBERGER, K. et al., Evaluating financial condition: a handbook for local government, 2003, s.2

3.1.1 Bonita obce

Pojem bonita obce není do dnešní doby celistvě definována. Dle Haláska et al., „*bonitou obce rozumíme vlastnosti, které odpovídají charakteru požadavků kladených na obec*“.³ Bonita obce je v podstatě určitým výrokem o dané obci. Hodnotí se zejména dobrá jakost, vysoká hodnota nebo pověst. Výsledek je pak zobrazován na hodnotící škále, která může být např.: špatný, nízký, dobrý, problematický a jiné. Bonita může mít řadu projevů a forem. Záleží na úhlu pohledu rolí, které obec plní vůči podnikatelům, investorům, návštěvníkům, turistům a také vůči svým obyvatelům. „*Celková bonita obce tak představuje vyhodnocení a vyjádření kvalitativních a kvantitativních parametrů obce*.“⁴ Pro hodnocení bonity obce se používají tři nejznámější metody, a to: finanční, bilančně majetková a US Research.

3.1.2 Rating obce

Pojem rating obce je často spojován s výše popsaným pojmem (bonita obce). Využívá se však především k hodnocení, zda je obec schopná splácet svůj dluh (Halásek et al., 2002). „*Jedná se o hodnocení bonity obce, tj., hodnocení míry úvěrového rizika neboli hodnocení schopnosti dlužníka splácet své závazky*“⁵. Hodnocení provádí na tuto činnost specializované ratingové společnosti, které udělují na základě výsledků, zda je obec schopná dostát svým závazkům, ratingovou známku z ratingové stupnice. Rating obce, stejně jako bonita obce, přináší cenné informace nejen věřitelům, ale i obyvatelům obce, o tom, jak zastupitelé hospodaří s penězi. V neposlední řadě také poskytovatelům dotací, či podnikatelům, kteří s obcí hodlají spolupracovat či poskytovat jejich výrobky a služby. I jim může být rating nápomocný při rozhodování, zdali obci nabídnout své produkty, či nenabízet z důvodu včasného neplacení ze strany obce.

3.2 Finanční systém územní samosprávy

Finanční systém územní samosprávy je nedílnou součástí celkového finančního systému v dané zemi. Je tvořen územním rozpočtem a mimorozpočtovými fondy, které jsou součástí rozpočtové soustavy. Každá municipalita v příslušné zemi je povinna si sestavit územní rozpočet a taktéž podle něj v průběhu rozpočtového období hospodařit. Co však

³ HALÁSEK, D. et al., určování bonity obcí, 2002, str. 7.

⁴ HALÁSEK, D. et. al., určování bonit obcí, 2002, str. 9.

⁵ ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ D., finance municipalit, 2010, str. 117.

ze zákona povinné není, je vytváření mimorozpočtových fondů. Zda bude územní samospráva vytvářet mimorozpočtové fondy je založeno pouze na jejím dobrovolném rozhodnutí. Co se týče financování potřeb obcí, není zaveden žádný univerzální systém, který by byl pro každou zemi optimální. Avšak základní koncept pro základní požadavky na finanční systém územní samosprávy stanovila Evropská charta místní samosprávy i návrh Evropské charty regionální samosprávy (Peková, 2004).

3.2.1 Principy finančního systému územní samosprávy

V následující kapitole budou stručně popsány vybrané principy finančního systému územní samosprávy, které jsou vymezeny v teorii místních financí:

- *Hospodaření podle ročního rozpočtu* - tento princip je jeden z nejdůležitějších, jelikož slouží jako finanční plán pro financování potřeb jednotlivých částí územní samosprávy.
- *Vytváření mimorozpočtových fondů* - v takové míře, aby nedocházelo k rozmělnění omezených finančních zdrojů, které jsou účelově přiřazeny k různým aktivitám.
- *Princip rozhodovací pravomoci* - územní samospráva musí nést odpovědnost za svá rozhodnutí, za celkové hospodaření, plnění rozpočtu i za manipulaci s majetkem.
- *Princip spravedlnosti a slušnosti* - tento princip se týká přerozdělovacích vztahů mezi obcemi, které by měly být spravedlivé a slušné.
- *Princip solidarity* – bohatší obce by měly pomáhat chudším.
- *Průhlednost finančního systému* – finanční systém by měl být jednoduchý a průhledný, aby se na něj mohl každý zainteresovaný občan podívat, a hlavně aby z něj vyčetl to, co ho právě zajímá.
- *Účinnost finančního systému* – apeluje na hospodárnost, tedy pouze na takové využití prostředků, které je efektivní.
- *Administrativní nenáročnost* – v případě, že bude administrativa nenáročná, mělo by dojít ke snižování nákladů jednotlivých článků místní samosprávy. To znamená, že by měl minimalizovat zejména náklady na výběr a správu příjmů (Peková, 2004).

3.3 Rozpočet a mimorozpočtové fondy

Všichni, kteří chtějí úspěšně hospodařit, si nejprve musí zjistit, respektive co nejpřesněji odhadnout, své finanční možnosti. Následuje pečlivá úvaha o hierarchii naléhavosti svých potřeb, a na základě těchto úvah se obec rozhodne o způsobu využití svých finančních prostředků. Jednotlivé municipality musí zjistit nejen své disponibilní peněžní prostředky, neboli ty, které jsou okamžitě dostupné, ale i své budoucí příjmy, se kterými může v daném období počítat. Aby tohoto efektivně docílila, musí si sestavit územní rozpočet (Melion, 1994).

3.3.1 Územní rozpočet

Územní rozpočet je považován za základ finančního hospodaření obcí. Sestavuje se na základě principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Je sestavován vždy na daný kalendářní rok. Rozpočet se obvykle sestavuje jako vyrovnaný. Může být také schválen jako přebytkový. To tehdy, pokud jsou příjmy příslušného roku využívány až v následujícím období nebo jsou-li určeny ke splacení jistin. Je možné také schválit schodkový rozpočet. To však pouze v případě, že si obec bude stoprocentně jistá uhrazením schodku finančními prostředky z minulých let nebo např. pomocí dotace. Pokud bude municipalita na konci období vykazovat kladný zůstatek, převede tuto částku do peněžních fondů. Může ji také převést do prostředků, kterými se budou v následujícím roce krýt rozpočtové výdaje (Žehrová a kol., 2010). Pro stanovení rozpočtu se používá pojem rozpočtový proces.

Dle Puchingera (2010) je *rozpočtový proces* státem stanovený postup činnosti státních orgánů, který zahrnuje následující části:

- Sestavení návrhu rozpočtu,
- Projednání rozpočtu,
- Schválení rozpočtu,
- Realizace rozpočtu,
- Kontrola a plnění rozpočtu.

Tento proces zpravidla trvá 1,5 – 2 roky. Ve všech fázích rozpočtového procesu je nutné dodržovat jistá pravidla. Mezi tyto pravidla se zejména řadí zásada reálnosti, účelnosti, hospodárnosti, jednotnosti a publicity (Žehrová a kol., 2010). Je postavena na

příjmově-výdajovém principu. Při sestavování rozpočtů je nutná především jejich jednotnost, které napomáhá rozpočtová skladba.

Rozpočtová skladba – v oblasti veřejných rozpočtů slouží pro potřebu jednotného třídění peněžních operací (příjmů a výdajů). Systém rozpočtové skladby je upraven vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Třídí příjmy a výdaje dle níže popsaných kritérií.

1. *odpovědnostní* – třídění dle správců konkrétních kapitol státního rozpočtu (školsví – kapitola č. 333)
2. *druhové* - pro třídění jsou určeny základní jednotky, a to:
 1. Rozpočtové třídy tvořené strukturou
 - třída 1: daňové příjmy,
 - třída 2: nedaňové příjmy,
 - třída 3: kapitálové příjmy,
 - třída 4: přijaté dotace,
 - třída 5: běžné výdaje,
 - třída 6: kapitálové výdaje,
 - třída 7: ostatní výdaje,
 - třída 8: financování.
 2. Seskupení rozpočtových položek,
 3. Podseskupení rozpočtových položek,
 4. Rozpočtové položky.
3. *odvětvové*
 - rozpočtové skupiny,
 - rozpočtové oddíly,
 - rozpočtové pododdíly,
 - rozpočtové paragrafy.
4. *konsolidační* (Puchinger, 2010).

V dnešní době má také obec povinnost sestavovat tzv., *rozpočtový výhled*. Jedná se o výhled cca 3 – 5 následujících let po roce, pro který je sestavován roční rozpočet. Vy-

plývá zejména ze správné predikce budoucích příjmů. Měl by obsahovat sumarizaci základních příjmů a výdajů, které plynou především z dlouhodobých finančních zdrojů, závazků a pohledávek. Sestavováním rozpočtového výhledu by mělo docházet k pochopení rozpočtu jako bilance příjmů a výdajů, decentralizovaného finančního fondu či skutečnosti, že se tímto plánem uspokojují potřeby obyvatel. Sestavování rozpočtového výhledu se dá tedy chápat jako zjednodušení zpracování návrhu rozpočtu. Taktéž díky němu lze plánovat financování investic a v neposlední řadě může udávat směr hospodaření dané obce do budoucna (Žehrová a kol., 2010).

3.3.2 Mimorozpočtové fondy

Mimorozpočtové fondy neboli fondy peněžní, slouží zejména k financování kapitálových potřeb. Může se jednat např. o různé druhy oprav, rekonstrukce a mnohé další. Dle Pekové, (2004) se mimorozpočtové fondy dělí na účelové a neúčelové peněžní fondy.

1. *Účelové peněžní fondy* – jedná se především o přebytky hospodaření z minulých let nebo příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využívání.
2. *Neúčelové peněžní fondy* jsou dle (Žehrová a kol., 2010) definovány jako fondy, do kterých je během roku nemožné převádět peněžní prostředky.

Mimorozpočtové fondy se zakládají za účelem dlouhodobého zajištění stability financování určité potřeby, a to formou účelově vymezených veřejných výdajů s přímou vazbou na rozpočtově určené veřejné příjmy. Jedná se např. o opravy památek. Výhody těchto fondů spočívají v tom, že se zabezpečování potřeb obce nebude odkládat, jelikož jsou peněžní prostředky přímo pro tyto účely v mimorozpočtových fondech vyhrazeny. Za hlavní nevýhodu se může považovat skutečnost, že jsou vlastní finanční prostředky obce značně omezené, a proto není soustava účelových mimorozpočtových fondů velmi početná (Peková, 2011).

V rámci mimorozpočtových fondů se jasně vyčleňují určité druhy příjmů a možnost jejich použití na financování předem stanovených druhů potřeb. Uplatňuje se tak přísná účelovost. To však může vést k problému, kdy v některém účelovém fondu v daném rozpočtovém roce mohou peněžní prostředky na krytí potřeb značně přebývat, zatímco v roce jiném jich může být naopak nedostatek. Přesun peněžních prostředků mezi účelovými fondy během rozpočtového období však pravidla hospodaření nedovo-

lují. Přesun lze provést až při schvalování rozpočtového hospodaření na příští rok (Peková, 2004).

3.3.3 Finanční analýza

Finanční analýza je využívána jako součást finančního řízení. Její užití se primárně předpokládá pro ziskově orientované firmy. Avšak i pro municipality je finanční analýza velmi důležitá. Zejména pro identifikaci finančního zdraví obce.

Spočívá v rozlišení jednotlivých prvků na zkoumaném objektu, separuje důležité stránky od nedůležitých, vede od složitého k jednoduchému a od mnohosti k jednotě (Kraftová, 2002). Analýza je tak především získávání a následný rozbor informací kvalitativních i kvantitativních vlastností zkoumaných entit. Obecně se jedná o metodu hodnotící finanční hospodaření buď firmy, nebo municipality. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že při provádění finanční analýzy podniku jde především o zjištění, zda podnik maximalizuje svůj zisk. Ve veřejné sféře není cílem zajištění maximalizace zisku, nýbrž zabezpečení veřejných statků pro své občany a naplnění veřejného zájmu. V rámci provádění finanční analýzy obce není možné použít vybrané ukazatele finanční analýzy podniků a aplikovat je právě do finanční analýzy obce.

V rámci finanční analýzy municipalit se sleduje především:

- *likvidita* – schopnost splácet své závazky. Zda má tedy obec dostatečné množství peněžních prostředků pro splácení svých závazků.
- *tok hotovosti* – sledují se příjmy a výdaje obce.
- *financování* – sleduje se finanční nezávislost a zadluženost, která je velmi důležitá z pohledu finanční kondice obce.
- *oblast rozpočtového hospodaření* – obce každým rokem schvalují rozpočet pro nadcházející rok, ve kterém je kladen důraz na vyváženost příjmů a výdajů a na dlouhodobou stabilitu, což je předpoklad pro dobrou finanční kondici obce.

Soukromý sektor sleduje oproti veřejnému i oblast rentability, která vyhodnocuje efektivitu podnikání a oblast aktivity, která zjišťuje obrat podniku (Kraftová, 2002).

Finanční analýza se může provádět mnoha způsoby. Dle Higginse, (1997) stojí za zmínku tyto metody:

- *fundamentální* – je založena na zkušenostech finančního analytika, intuici a také na jeho expertních odhadech.
- *technická* – jedná se o matematicko-statistické metody. Řadí se zde analýza horizontální a vertikální.
- *kauzální* – hodnotí vazby mezi jevy. Patří zde pyramidální rozklad ukazatelů.
- *komparační* – je doplňující metodou metody technické (Higgins, 1997).

Z časového hlediska se dle Kraftové finanční analýza člení na:

- *finanční analýzu ex-post* – základem je analýza minulých dat. Získané informace jsou dále zpracovávány výše zmíněnými metodami a předávány k manažerskému rozhodování.
- *finanční analýzu ex-ante* – tato analýza je zaměřená na budoucnost (1 – 3, max. 5 let). Nejedná se o prognózování a často se pracuje s predikčními modely (Kraftová, 2002).

3.4 Nenávratné příjmy územních rozpočtů

Celkové příjmy se dělí na příjmy návratné a nenávratné. Nenávratné příjmy zahrnují jak příjmy daňové, nedaňové, tak i příjmy kapitálové. Do návratných příjmů se řadí především příjmy z úvěrů a půjček. Ty jsou spojeny s povinností tyto příjmy za určitých podmínek splatit.

Jako další dělení příjmů obecního rozpočtu se uvádí dělení na příjmy běžné a kapitálové. Běžné příjmy slouží k financování běžných, tzn. každoročně se opakujících potřeb, kdežto kapitálové příjmy slouží pouze k financování potřeb jednorázových. Může se jednat o dlouhodobé investice, které budou přinášet prospěch i budoucím generacím. Dělení příjmů je názorně zobrazeno v tabulce č. 1.

V následujících odstavcích budou jednotlivé příjmy podrobněji popsány.

Tabulka 1 **Struktura příjmů obecního rozpočtu**

Příjmy
daňové:
- svěřené daně
- sdílené daně
- místní (a regionální) daně
- správní poplatky (daně)
nedaňové:
- uživatelské poplatky a služby
- příjmy z pronájmu majetku
- příjmy od vlastních neziskových organizací
- zisk z podnikání
přijaté transfery:
- běžné dotace ze státního rozpočtu
- běžné dotace ze státních fondů
- od územních rozpočtů
kapitálové příjmy:
- z prodeje majetku
- kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy
- dary na investice apod.

Zdroj: Zdroj: REDLICHOVÁ Radka, Regionální ekonomika, 1. vydání. Brno, 2013, str. 117.

3.4.1 Daňové příjmy

Obci mohou plynout příjmy z její vlastní činnosti, avšak rozhodující část je připisována výnosům z daní a poplatků. Ty představují zhruba polovinu celkových příjmů municipalit a výrazně ovlivňují finanční stabilitu obcí. V praxi mohou mít daňové příjmy povahu (Redlichová, 2013):

- lokálních (obecních, regionálních) daní
- sdílených daní, svěřených daní
- daní vybíraných vedle ústředních daní

Lokální daně, které zahrnují jak daně obecní, tak i regionální, se nazývají daně místní. V případě těchto daní rozhoduje obec či kraj samostatně o výši daňové základny i o osvobození od daně. Obec či kraj bývá zodpovědný za výběr těchto daní. Místní daně jsou zveřejňovány ve spojitosti s poplatky. Mezi nejznámější patří poplatek za psa

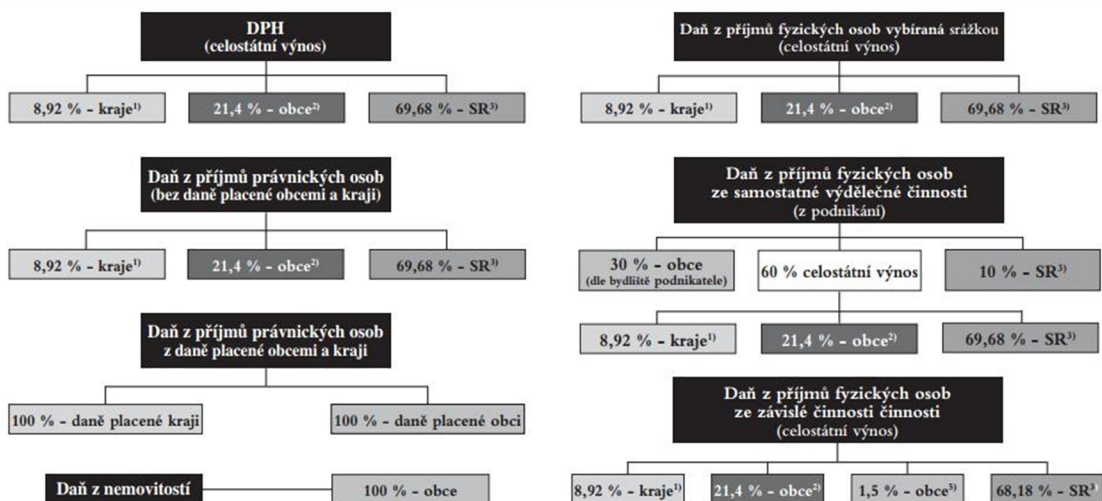
nebo poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (Chmelíková, 2013).

„Sdílené daně se vypočítají jako podíl koeficientu velikostní kategorie a počtu trvale žijících v obci ku součtu těchto násobků za celou Českou republiku“⁶. Jsou to tedy daně, které po výpočtech putují do veřejného rozpočtu obce. Sdílené daně se dělí mezi obce, kraje a státní rozpočet, přičemž největší podíl připadá do státního rozpočtu.

U svěřených daní je jasné dáno, které daně vybírané celostátně poputují do rozpočtu obcí či regionů. Jsou vybírány i spravovány centrálně a daňový základ nemohou obce ovlivnit, nebo jen velmi málo. Typickým příkladem svěřené daně je daň z nemovitosti a část daně z příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti a podnikání.

V roce 2008 byla provedena úprava rozpočtového určení daní, která zvýšila podíl obcí na sdílených daních. V minulých letech do obecních rozpočtů plynulo 20,59 % daní z příjmů. Od roku 2008 se toto procento zvýšilo na 21,04 %, což v absolutním vyjádření dělá 4,6 mld. Kč. Na obrázku č. 1 je přehledně zaznačeno, kolik procent z jakých daní plyne do obecního, krajského a státního rozpočtu.

Obrázek 1 Schéma rozdělení rozpočtového určení daní od 1. 1. 2008

Vysvětlivky

¹⁾ Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění

²⁾ Daňové příjmy jsou rozděleny na základě:
1. kritéria výměry katastrálních území obce
2. prostého počtu obyvatel v obci
3. násobků postupných přechodů

³⁾ Příjmy státního rozpočtu

⁴⁾ Výnos daně z nemovitosti, příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází.
⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci

Zdroj: REDLICHOVÁ Radka, *Regionální ekonomika*, 1. vydání. Brno, 2013, str. 121.

⁶⁾ Příloha č. 2 k zákonu č. 243/2000 Sb.

Jako poslední daňový příjem Redlichová uvedla daně vybírající se vedle ústředních daní, které představují určité modifikace lokálních, sdílených a svěřených daní. Do této kategorie spadají správní a místní poplatky.

- *správní poplatky* – v případě, že obce vykonávají územní samosprávu, při které se poplatek předepisuje, jsou obce nuceny správní poplatky vybírat. Výběr se provádí dle zákona o správních poplatcích. V případě, že poplatník zaplatí správní poplatek, vzniká mu očekávaná konkrétní protislužba. Jedná se například o výpis z matrik, vystavení dokladů, povolení staveb a jiné.
- *místní poplatky* – v ČR mají místní poplatky povahu místních daní. Proto poplatníkovi po zaplacení nevzniká žádná protislužba. Jsou to například poplatky za psa, za užívání veřejného prostranství, nebo i za povolení vjezdu do určitých částí města. Výběr těchto poplatků by pak měl sloužit městu na financování místních veřejných statků.

3.4.2 Nedaňové příjmy

Na rozdíl od daňových příjmů a dotací, u kterých municipalita neměla při ovlivňování pravomoce, či jen velmi malé, je nyní obec může ovlivnit podstatně více. Jedná se především o příjmy nárazové, které neplynou z povinnosti uložené zákonem, ale z aktivit obce či jiných subjektů v jeho prospěch. Nedaňové příjmy jsou tak spojovány s podnikatelskou činností jednotlivých úrovní municipalit. Do této skupiny se řadí:

- příjmy z vlastní činnosti (např. příjmy za poskytované služby, příjmy z pronájmu majetku),
- sankční příjmy (přijaté pokuty),
- odvody od příspěvkových organizací,
- příjmy z úroků z finančního majetku,
- příjmy za uživatelské poplatky a služby,
- příjmy z prodeje nekapitálového majetku,
- příjmy ze sbírek a darů,
- a ostatní příjmy (Provazníková, 2009).

3.4.3 Příjmy kapitálové

Kapitálové příjmy jsou příjmy jednorázové a neopakovatelné, jelikož plynou z prodeje dlouhodobého majetku. V případě, že má obec nevyužitý či nepotřebný majetek, může jeho prodejem získat jednorázový příjem. Tento příjem by poté měl sloužit k financování investic potřebných ve veřejném sektoru. Do této skupiny se dále promítají peněžní dary a příspěvky určené na pořízení dlouhodobého majetku (Peková, 2011).

3.4.4 Dotace a transfery

Dotace představují druhý nejvýznamnější zdroj financování aktivit obcí. Prvním zdrojem financování aktivit obcí jsou příjmy daňové. Obce mohou dotace získat z různých úrovní veřejných rozpočtů (například ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů atd.). Rozlišují se 2 typy dotací:

1. *účelové dotace* – tyto dotace jsou poskytovány na předem stanovený účel,
2. *všeobecné neúčelové dotace*.

Při přerozdělování daní z příjmu jsou obce oproti státu značně znevýhodněny. Do státního rozpočtu plyne téměř 70 % daňových příjmů. Do územních rozpočtů však pouhých 21,4 %, které zpravidla nevytvářejí dostatečné zdroje na pokrytí jejich výdajů. To je důvod, proč jsou dotace obcím poskytovány. Mají pomoci k poskytování kvalitních statků a služeb obyvatelstvu (Redlichová, 2013).

3.5 Návrtné příjmy územních rozpočtů

V případě, že obec pocítuje nedostatek svých vlastních prostředků, může využít tzv. návratných finančních zdrojů, které musí do určité doby poskytovateli vrátit. Existují buď úročené, nebo neúročené finanční zdroje. S neúročenými půjčkami se můžeme setkat pouze v rámci systému veřejných rozpočtů. Využívanější jsou však finanční zdroje úročené – úvěry, emise komunálních obligací nebo akcií a taky návratné půjčky a finanční výpomoci. Tyto finanční zdroje bývají používány zpravidla na financování dlouhodobých investic (Provazníková, 2009).

3.5.1 Úvěry

Úvěry patří do návratných příjmů, což znamená, že tyto příjmy musí být do určité doby zpět vráceny. Úvěry se dle časového hlediska rozlišují na krátkodobé (do 1 roku), střed-

nědobé (1 - 10 let) a dlouhodobé (10 a více let). V ČR se za střednědobý úvěr považuje časové období do 5 - ti let a dlouhodobý do 10 - ti let.

Úvěry jsou poskytovány od komerčních bank či od institucí, které půjčují územním samosprávám. Ty zpravidla nabízejí obcím či regionům dlouhodobé půjčky na rozvoj infrastruktury za výhodnější úrokové sazby. Obce by si neměly půjčovat na krytí deficitu rozpočtu, ale na financování investic a kapitálových výdajů. Pro tyto investice by měl být použit buď střednědobý, nebo dlouhodobý úvěr.

V současné době se celkový dluh obcí a měst v ČR pohybuje okolo cca 87 mld. Kč. Nepřekvapí proto, že existují limity zadlužování. Zadluženost se omezuje především těmito opatřeními:

- omezení horní hranice zadluženosti,
- nutnost předchozího povolení,
- omezení horní hranice roční splátky dluhu,
- zákaz rolování dluhu (Redlichová, 2013).

3.5.2 Emise komunálních obligací nebo akcií

Komunální dluhopis je dluhopis vydaný obcí nebo krajem, přičemž obec či kraj za vydaný dluhopis ručí svým majetkem. Jedná se o dlouhodobý cenný papír se splatností delší než 1 rok. Tento cenný papír je považován za úvěrový, tedy založen na úvěrovém vztahu, kdy jej investor nakupuje s podmínkou, že mu dlužník splatí vypůjčený obnos a vyplatí výnos ve stanovené lhůtě (www.moderniobec.cz, 2001).

Do poslední kategorie návratných příjmů patří půjčky a finanční výpomoci, které jsou obci poskytovány například při vzniku živelných pohrom či katastrof.

3.6 Výdaje územních rozpočtů

Územní samospráva je dle rozpočtových pravidel republiky povinna vynakládat své finanční prostředky pouze prostřednictvím svého výdajového rozpočtu. A to bez ohledu na to, odkud si peníze bere. Zda z rozpočtových příjmů běžného roku, či z příjmů získaných z minulého období (Melion, 1994).

I dle Provazníkové jsou výdaje rozpočtů obce ovlivněny především rozpočtovým omezením ze strany příjmů. Jsou však také ovlivňovány velikostí či rozsahem činnosti

obce. Čím je tedy municipalita větší, tím bude přirozeně vykazovat větší objem výdajů. Obce totiž mají odpovědnost za zabezpečení různorodé škály veřejných statků a služeb.

Mezi ně patří:

- Územní plánování
- Péče o veřejné zdraví
- Parky a volná prostranství
- Rekreační vybavení
- Veřejná doprava
- Sociální služby (Provazníková, 2015).

Představy zastupitelů o výši výdajů obce bývají v praxi téměř vždy vyšší než jeho objem dostupných příjmů. Ve vyspělých zemích často dochází k decentralizaci veřejného sektoru, což znamená, že obce stále více financují a zabezpečují veřejné statky. Tento trend je zjevný i v České republice (Redlichová, 2013).

3.6.1 Klasifikace výdajů

Peková člení výdaje dle různorodých hledisek. Důležité je např. třídění výdajů:

1. Z hlediska *rozpočtového plánování* na:

- plánované a
- neplánované.

Plánované výdaje obce, jak už sám název napovídá, jsou takové výdaje, které se dají poměrně přesně naplánovat. Významnou část z nich tvoří běžně se opakující výdaje, což mohou být např. výdaje na financování provozu škol, výdaje na platy zaměstnanců obecního úřadu nebo na jeho samotný provoz. *Neplánované výdaje* municipality jsou zpravidla výdaje nahodilé, které se mohou vyskytnout v průběhu rozpočtového období. Jejich naplánování či odhad je velmi obtížný, až nemožný. Jedná se např. o poskytnutí finančních prostředků občanům při vzniku živelné katastrofy. Tyto výdaje jsou většinou financovány z rezerv, které si obec ve svém rozpočtu vytváří.

2. Z hlediska *funkcí veřejných financí*:

- alokační,

- redistribuční,
- stabilizační.

Alokační výdaje jsou zejména používány na nákup služeb od soukromých firem a na uhrazení ztráty vlastních podniků, u kterých je daná municipalita zakladatelem. V případě nákupu služeb se jedná o zabezpečení lokálních a regionálních veřejných statků. Je tedy nutné zabezpečit služby ve školství, zdravotnictví, v bydlení, zajistit bezpečnost a podobně. *Redistribuční výdaje* územních rozpočtů jsou spojovány s poskytováním peněžních transferů neboli dotací z regionálních rozpočtů do rozpočtů obecních. Tyto dotace jsou poskytovány chudším obcím a mikroregionům s cílem pomoci jejich ekonomickému rozvoji. *Stabilizační výdaje* jsou nástrojem ovlivňování rozsahu veřejného sektoru, proporcí mezi veřejným a soukromým sektorem i ekonomického chování různých subjektů (Peková, 2004).

3. Z hlediska charakteru infrastruktury:

- ekonomickou infrastrukturu a
- sociální infrastrukturu.

Výdaje na ekonomickou infrastrukturu jsou určeny pro produkci statků. Využívají se zejména na financování potřeb zabezpečujících veřejné statky a poplatkové služby. Jedná se např. o výdaje na různé výstavby a udržování veřejných komunikací, prostranství a parků, vodovodů, kanalizací, veřejného osvětlení a podobně. Do *výdajů na sociální infrastrukturu* se zahrnují všechny běžné a kapitálové výdaje na vzdělávání a péči o zdraví, výdaje na provoz a výstavbu sociálních zařízení (domovy pro seniory), sociální peněžní transfery a další nenárokovatelné podpory (Peková, 2004).

4. Z hlediska ekonomického:

- běžné, tj. každoročně se opakující, a
- kapitálové, tj. jednorázové, neopakující se.

Běžné výdaje se využívají na financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb v daném roce. Někdy se o nich také hovoří jako o neinvestičních či provozních výdajích. Jsou to např. výdaje na bydlení, vzdělání, podnikání a jiné. Kdežto *kapitálové výdaje* jsou spojeny s dlouhodobými a běžně se neopakujícími potřebami. Výdaje jsou tedy používány na jednorázové, zejména investiční potřeby obce, které přesahují jedno rozpočtové období (Melion, 1994). Toto členění výdajů veřejného rozpočtu je považováno za nejpoužívanější. Detailnější členění běžných a kapitálových výdajů je zobrazeno v následující tabulce č. 2.

Tabulka 2 **Struktura výdajů obecního rozpočtu**

Výdaje
běžné:
- všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.)
- veřejný pořádek (policie, hasiči)
- vzdělání
- péče o zdraví
- bydlení
- komunální služby
- na podnikání
- ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty)
- placené úroky
- běžné dotace jiným rozpočtům
kapitálové:
- na investice
- kapitálové dotace jiným rozpočtům

Zdroj: Zdroj: REDLICOVÁ Radka, Regionální ekonomika, 1. vydání. Brno, 2013, str. 117.

3.7 Realizace investičních projektů

V návaznosti na předchozí kapitolu, která se zabývala výdaji na potřeby obce, bude další kapitola pojednávat o investičních akcích (projektech), které mají za úkol uspokojit jak potřeby obce, tak i jejich obyvatele. Bude vysvětleno, co to projekt je, jaký je proces

uskutečňování projektů, jaké jsou nejčastější příčiny úspěchu i neúspěchu dotačních projektů a také bude popsáno, jaké dotace je možné čerpat z rozpočtu Evropské unie.

3.7.1 Projekt

Častým cílem obcí je dosažení určitého rozvoje v daném místě. Aby tohoto rozvoje bylo dosaženo, je nutné navrhnout změny ve strategickém dokumentu a postupně těchto změn dosahovat. Základem je strategický plán obce a následná jeho implementace. Dosahováním jednotlivých kroků ve strategickém plánu obce se zpřesňuje představa, co chce obec rozvíjet. V podstatě se jedná o identifikaci jednotlivých oblastí rozvoje obce ve svém území. Výstupem jsou pak různorodé projekty.

Projekt jako takový má v české i zahraniční literatuře mnoho definic. Dle Václavíkové a kol., (2014) se projekt může definovat jako dokumentace, dle které se budou realizovat změny. Slovo projekt může také znamenat velký úkol, který je nebo bude v obci řešen. Dle Doležala, Máchala a kol., (2009) je projekt *„časem a náklady omezená operace za účelem realizovat množinu definovaných výstupů, a to vše dle standardů a požadavků kvality“*⁷.

Na rozdíl od definice projektu, mají téměř všechny literatury stejně vymezeny základní atributy projektu. Jedná se o tyto:

- výstupem projektu je jedinečný produkt, služba nebo výrobek,
- vždy se jedná o činnosti jedinečné, nerutinní,
- projekt je charakteristický dočasným charakterem,
- projekt má jasně definovaný cíl,
- má jasně zadaný rozpočet,
- je typický svými riziky spojenými s jedinečnými aktivitami v projektu,
- činnosti jsou složité a komplexní a
- projekt je realizován projektovým týmem lidí s rozdílnými funkcemi (Václavíková a kol., 2014).

⁷ DOLEŽAL, J., MÁCHAL P. et al., Projektový management podle IPMA, 2009, str. 390.

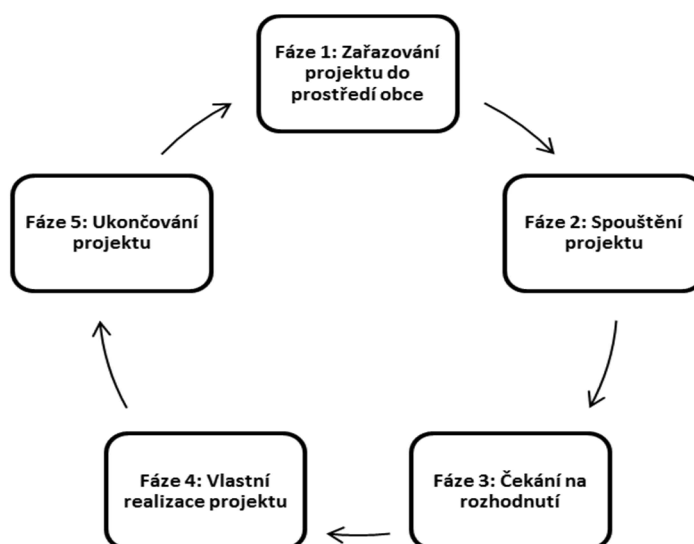
3.7.2 Proces uskutečňování veřejných projektů

V této kapitole budou popsány jednotlivé fáze práce spojené s projektem prováděné na úrovni obce. Projekt, který má *veřejný charakter*, musí splňovat alespoň jednu ze tří podmínek:

1. značná část zdrojů pochází z přímého nebo nepřímého veřejného financování (ze státního rozpočtu, z daní a poplatků nebo dotací),
2. k jeho realizaci jsou využity další nástroje hospodářské či regionální politiky,
3. jsou s ním spojeny významné externality.

V následujícím obrázku č. 2 jsou znázorněny jednotlivé procesní kroky od identifikace projektových příležitostí až po samotnou realizaci a možnou likvidaci.

Obrázek 2 **Jednotlivé fáze práce s projektem na úrovni obce**

Zdroj: VÁCLAVÍKOVÁ Renáta a kol., *Efektivní řízení obce*, Ostrava, str. 93.

Fáze 1: Zařazování projektu do prostředí obce

V první fázi projektu je nutné si pečlivě odpovědět na otázky, co chce obec dělat, co chce zlepšit, jak vše bude uskutečňovat, kdy a v jakých termínech, kde se budou jednotlivé úkony odehrávat, za jak vysoké náklady, pomocí jakých zdrojů, kým budou aktivity realizovány atd. V podstatě se tedy v této fázi jedná o shromažďování a identifikaci příležitostí a problémů, na základě kterých se poté obec rozhoduje pro realizaci rozvojových akcí, které mohou přispět k rozvoji daného regionu. Obec se však nemusí zabý-

vat pouze projekty specializující se na rozvoj regionu. Mohou realizovat projekty zaměřené na zlepšení infrastruktury, ochrany životního prostředí, na tvorbu nových pracovních míst či na snižování nezaměstnanosti.

Jednotlivým projektům je nutné přiřadit definici cílů, výstupy projektů a dopady projektů. Stanovené ukazatele jsou důležité pro kvalitní přípravu projektu v celém jeho životním cyklu.

Soubor všech potenciálně možných projektů se eviduje v tzv. zásobníku projektů. Je to v podstatě souhrn všech projektů v jednoduché a přehledné tabulce. Následně se přiřazují priority k jednotlivým rozvojovým aktivitám a na základě toho se poté projekty přenášejí ze zásobníku projektu do akčních plánů (Půček, 2007).

Fáze 2: Spouštění projektu

Ve spouštěcí fázi projektu se především jedná o sestavení celkového projektového plánu. Hlavním tématem jsou otázky řízení projektu, zajištění právního finančního a organizačního rámce projektu. Jednoduše řečeno, v této fázi se musí uzavřít příslušné smlouvy, musí se zajistit financování a také je nutné sestavení projektového týmu. Tato fáze končí předložením projektu ve stanoveném termínu (Václavíková a kol., 2014).

Fáze 3: Čekání na rozhodnutí

V následující fázi obec čeká na rozhodnutí, zda projekt uspěl v konkurenci a zda bude spolufinancován. Vyjádření může trvat měsíc, ale i déle než rok, proto je tato fáze celkem zdoluhavá. V případě, že je obec vyzvána k doplnění žádosti, učiní tak v této fázi. Následně proběhne schválení či neschválení projektu. V případě schválení dojde k podepsání smlouvy o realizaci projektu.

Fáze 4: Vlastní realizace projektu

Zde se považuje za nejdůležitější řízení a kontrola projektu. Je potřeba neustále projekt sledovat. A to jak termíny, aby se dodržel harmonogram, tak i náklady, aby se dodržel rozpočet. V neposlední řadě je také nutné hlídat naplňování stanovených cílů. Je nutné projekt neustále porovnávat s původním plánem. V případě zjištění odchylek je nutné provést vhodná opatření.

Fáze 5: Ukončování projektu

Dochází zde k vyhodnocení a ukončení projektové fáze. Bývá často podceňována. Je potřeba myslet na to, že i po ukončení projektu plynou žadateli určité povinnosti. Např. evidence veškerých dokumentů až 10 let po ukončení daného projektu a další.

Zjišťuje se, zda bylo během realizační fáze dosaženo vytýčených cílů a jak bylo splněno očekávání zainteresovaných stran. Tato fáze se provádí až po časové prodlevě, tedy po pověření projektu v praxi. Dochází zde také k finančnímu a administrativnímu ukončení projektu a jeho zpětné vazbě (Půček, 2007).

3.7.3 Úspěšnost a neúspěšnost projektů

Je projekt úspěšný? Zcela jednoduchá otázka, avšak odpověď na ni již tak jednoduchá není. Mohlo by se zdát, že pokud projekt splnil cíl ve vymezeném čase a s přidělenými zdroji, je úspěšný. Zdání ale klame, co když projekt tyto 3 podmínky splnil, ale jeho konečné řešení není použitelné? Nebo naopak, pokud nesplnil definovaný cíl, neznamená to, že by měl být projekt neúspěšným. Proto se v praxi používají kritéria úspěchu projektu. Jsou to kritéria, která měří jak úspěch, tak i neúspěch projektu (Václavíková a kol., 2014).

- *Příklad kritérií úspěšnosti:*

1. Projekt je funkční,
2. Splněny požadavky zákazníka,
3. Uspokojeno očekávání zainteresovaných osob,
4. Výstupní produkt je na trhu včas,
5. Je dosahována předpokládána návratnost vložených peněžních prostředků,
6. Vliv na životní prostředí je v normě.

- *Příklad kritérií neúspěšnosti:*

1. Překročení plánovaných termínů a nákladů,
2. Nedosažení plánované kvality výstupního produktu,
3. Nepředpokládané vlivy na životní prostředí,
4. Naštvaný zákazník a další zainteresované strany,
5. Produkt projektu nelze umístit na trh (Doležal, Máchal a kol., 2009, odst. 2 a 3).

3.7.4 Dotace z rozpočtu Evropské unie poskytované územním samosprávným celkům

V případě, že se obec rozhodne čerpat finanční prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů, musí nejprve splnit následující kroky. V první řadě je nutné vytvořit podrobný *projektový záměr*. V tomto záměru musí být jasně vysvětleno, na co peníze obec potřebuje, k čemu je vlastně chce využít. Důležité je též stanovení rozpočtu a zajištění financování projektu.

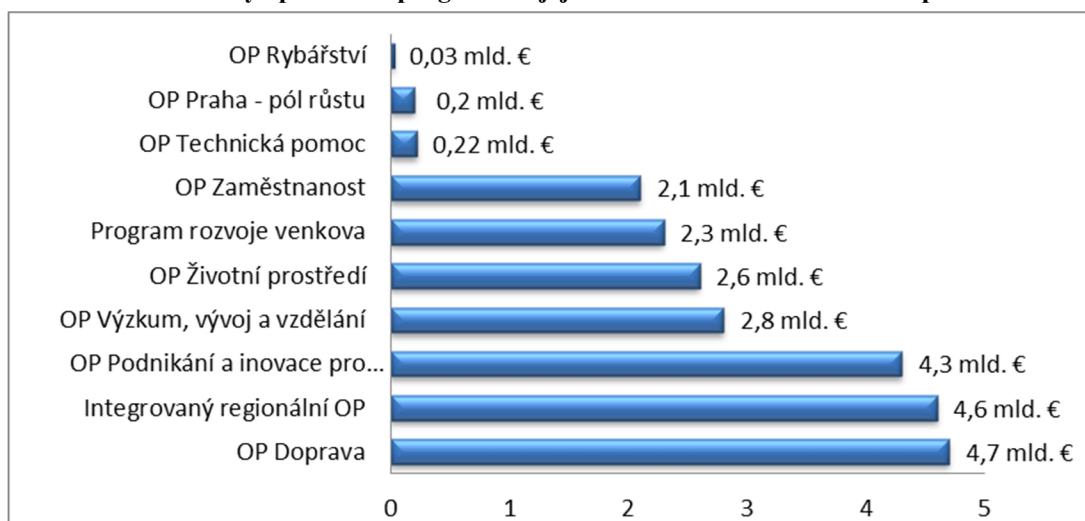
Dalším krokem je nalezení *příslušného programu*, pomocí kterého bude záměr obce financován. Pokud tak obec našla program s konkrétními oblastmi podpory pro záměr, může *podat žádost* o podporu. Tato žádost je klíčovým dokumentem, který jasně rozhodne, zda bude žádost přijata, či nikoli. V případě, že řídicí orgán rozhodne ve prospěch obce, tedy odsouhlasí žádost o podporu, obec může začít s *realizací projektu*. V této fázi se podepisuje smlouva, která jasně stanoví podmínky realizace projektu. Pokud je smlouva podepsaná, je na čase podat *žádost o platbu*. V této fázi je nutné dokládat, že byly veškeré výdaje vynaloženy účelně a pouze na to, co bylo podepsáno ve smlouvě. V případě, že byly výdaje označeny jako způsobilé, tedy zda řídicí orgán usoudil, že byly nároky obce oprávněné, přijdou peníze brzy na účet. V případě že obec nedoloží jakýkoliv doklad a výdaj bude označen jako nezpůsobilý, řídicí orgán provede korekci a nárokovanou částku o to zkrátí (Černohorský, 2002).

Následně může proběhnout místo pouhé administrativní kontroly také kontrola přímo na místě. Kontroly mohou být jak ohlášené, tak i namátkové. Následně je taktéž nutné splnit publicitu projektu, která spočívá v umístění panelu či billboardu na veřejné místo. Poslední krok pro to, aby obec splnila veškeré podmínky pro čerpání finančních prostředků z EU je tzv. udržitelnost projektu. V podstatě se jedná o uchování projektu po tak dlouhou dobu, která byla podepsána ve smlouvě. V případě nezajištění udržitelnosti projektu bude obci udělena sankce (Netolický, 2010).

Přehled Operačních programů pro období 2014 – 2020

Pro aktuální programovací období bylo připraveno celkem 10 programů, které jsou spolufinancovány z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). V tabulce č. 3 je k jednotlivým programům přiřazena celková alokace finančních prostředků v eurech.

Obrázek 3 Názvy operačních programů a jejich celková alokace finančních prostředků v €

Zdroj: *www.strukturální fondy.cz, vlastní zpracování*

Z obrázku č. 3 je zřejmé, že největší část finančních prostředků připadá na OP Doprava. Obec tak může tohoto programu využít v případě, že chce provést rekonstrukci, modernizaci silnic, či chce pouze odstranit dopravní závady nebo upravit nebezpečná místa a další. Dalšími nejvíce dotovanými programy jsou Integrovaný regionální OP a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

4 Vlastní práce

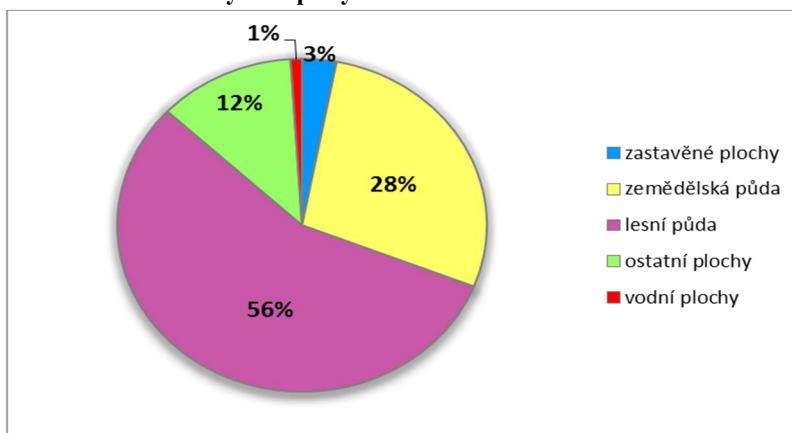
V kapitole č. 4 diplomové práce, byla provedena charakteristika analyzovaného území a následná analýza finanční kondice města Vsetín. Pro analýzu finanční kondice města Vsetín byla použita data ze závěrečných účtů za období 2008 – 2015 a interní materiály poskytnuty pracovníky Městského Úřadu Vsetín.

4.1 Charakteristika města Vsetína

Území města Vsetína bylo vybráno kvůli osobnímu vztahu s autorkou, která zde žije. Město se prostírá ve východní části Moravy, ve Zlínském kraji. Přesněji se nachází v údolí Vsetínské Bečvy, kde se střetávají tři karpatská pásma: Hostýnské vrchy, Vizovické vrchy a vrchy Vsetínské. Ve Vsetínských vrších je nejvyšším místem vrch Cáb s nadmořskou výškou 841 m n.m. Středem města protéká Vsetínská Bečva, která rozděluje území na dvě části.

Podle nejaktuálnějších údajů Českého statistického úřadu žilo ve Vsetíně ke dni 31. 12. 2015 celkem 26 485 obyvatel. Průměrná nadmořská výška je 345 m n. m. a celková výměra činí 5 761 ha (www.czso.cz, 2014). V následujícím obrázku č. 4 je zobrazeno využívání krajiny z celkové výměry města. Je zřejmé, že lesy pokrývají největší plochu území, a to celkem 56 %. Druhou největší plochu zaujímá zemědělská půda, a to z 28 %.

Obrázek 4 Využití půdy města Vsetína

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Úroveň životního prostředí se ve městě považuje za velmi dobrou. ŽP se řadí mezi nejméně poškozené. Z celkových 5 761 ha je 94 ha plochy vyhlášeno jako chráněné území. O dalších 520 h je pojednáváno orgány ochrany přírody. Ve městě se nenachází žádný velký koncern či podnik, který by výrazně zatěžoval životní prostředí. V oblasti ekologických zátěží jsou ve Vsetíně za největší problém považovány především brownfieldy, které vznikly v průmyslových areálech vlivem úpadku tradičních průmyslových odvětví.

Za klenot města se považuje renesanční zámek s anglickým parkem, ve kterém se nachází vzácné dřeviny. V dnešní době v zámku probíhají především výstavy z regionu Valašska. Mimo výstav zde též probíhají různé společenské akce. Zámek stojí na samém vrcholu města Vsetína, zvaném Horní náměstí. Naopak Dolní náměstí je centrem veškerého kulturního dění. Konají se zde folklórní akce jako je např. Valašské záření či Mezinárodní folklórní festival vsetínský krpec.⁸

V současné době má město status obce s rozšířenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem. Díky své poloze a dobré dopravní dostupnosti je Vsetín považován za centrum regionu. Ve městě byl na konci roku 2014 opět zvolen starosta, který zde již působil před 8mi lety. Mezi kompetence starosty kromě řízení úřadu také patří např. spravování finanční oblasti či starání se o problematiku týkající se odboru správních agend, územního plánování, stavebního úřadu a dopravy. Kromě starosty má město i 2 místostarosty. Do kompetencí paní místostarostky patří sociální oblast, školství, sport, cestovní ruch a volný čas. Věnuje se také agendě 21 a neziskovým organizacím. Druhý místostarosta řeší správu majetku, strategický rozvoj, investice, životní prostředí a podporu podnikání. Do jeho kompetencí spadá také správa technických služeb.

Město Vsetín má celkem 21 zastupitelů. Za rok 2015 proběhlo 5 zasedání. Rada má včetně starosty a dvou místostarostů 7 členů. Zasedání rady proběhlo v roce 2015 celkem 25x. Orgány města tvoří kontrolní výbor, finanční výbor a osadní výbor Semeťín. Každý výbor ve městě má celkem 6 členů. Radu tvoří také celkem 11 druhů komisí. Jedná se např. o bytovou komisi, o komisi pro kulturu, pro výchovu a vzdělání, o komisi životního prostředí, nebo komisi cestovního ruchu (www.mestovsetin.cz, 2015).

⁸ Zpracováno na základě informací z portálu města Vsetín (www.mestovsetin.cz)

4.2 Analýza hospodaření města Vsetín

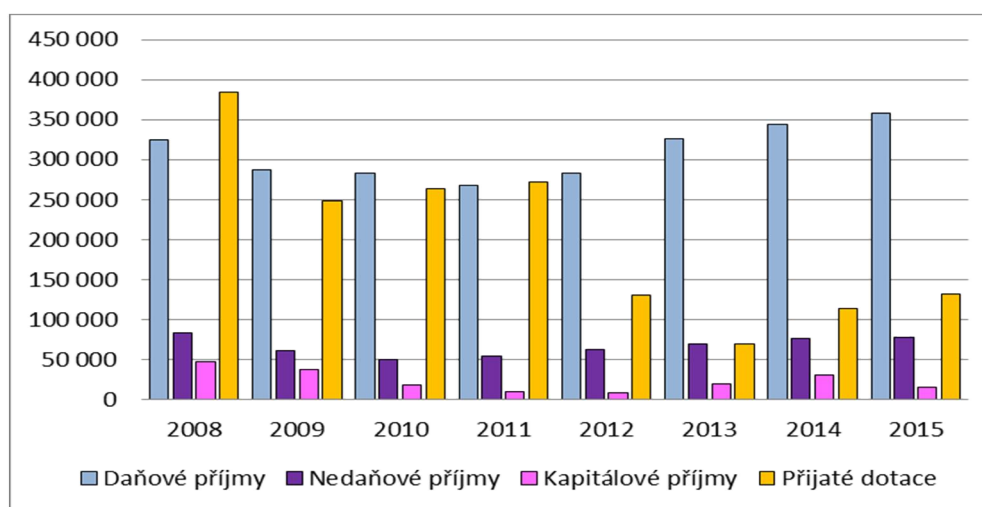
Podklady pro analýzu hospodaření města Vsetín byly interně zajištěny na Městském úřadě ve Vsetíně. V těchto materiálech se nachází data ohledně výsledku hospodaření za uplynulý rok, stavu hospodaření s majetkem, plnění rozpočtu, hospodaření s fondy či hospodaření s příspěvkovými organizacemi. Materiály poskytují informace za období 2008 – 2015, tudíž bude provedena analýza finanční kondice města Vsetín pro toto časové období.

4.2.1 Analýza příjmů

Celkové příjmy obce se skládají z daňových, nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých dotací. V průběhu sledovaného období město získalo největší část příjmů z přijatých dotací a z daňových příjmů.

Výše rozpočtu je téměř vždy z největší části ovlivněna objemem daňových příjmů. Rok 2008 byl však výjimkou. V tomto roce nad daňovými příjmy převyšovaly přijaté dotace, viz obrázek č. 5. Bylo tomu tak kvůli vyšším investicím do rozvoje území. Největší část financí byla poskytnuta na dokončení logistického centra odpadů v místní části Bobrky. V následujících letech se přijaté dotace rok od roku snižovaly. Největší útlum nastal na přelomu roku 2011 a 2012. Nejméně dotací pak město Vsetín přijalo v roce 2013. V posledních dvou sledovaných letech došlo u dotací opět k nárůstu.

Obrázek 5 Vývoj celkových příjmů obce za období 2008 - 2015 v tis. Kč

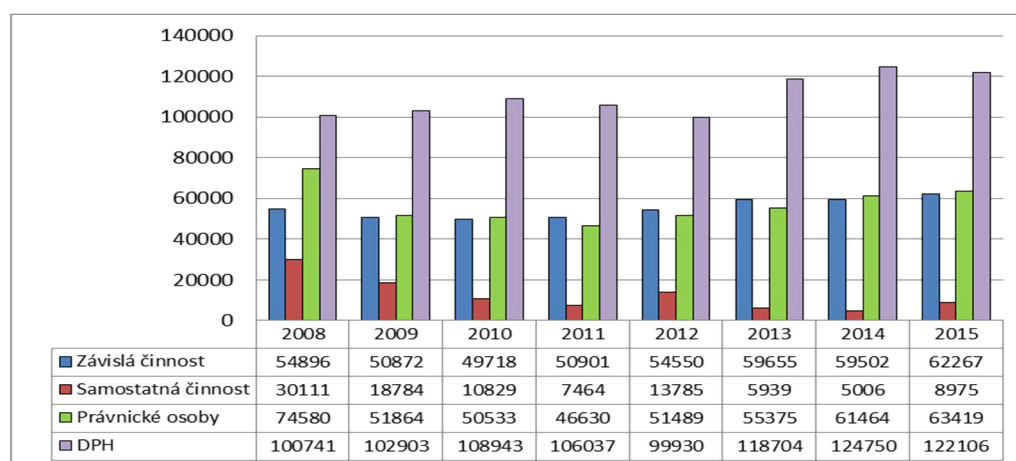
Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování

Nejmenší částí přispívají do obecního rozpočtu nedaňové a kapitálové příjmy. Mezi nejvýznamnější položky *nedaňových příjmů* patří: příjmy z pronájmu nemovitostí, z pronájmu pozemků nebo ze sankčních plateb přijatých od jiných subjektů. Výši vybíraných nedaňových příjmů si územní samospráva může do jisté míry ovlivňovat sama. V roce 2008 dosahovaly nejvyšších hodnot, a to 83 mil. Kč. Vysoké výnosy plynuly z příjmů z pronájmů nemovitostí a také ze splátek půjček. Po zbytek sledovaného období se nedaňové příjmy držely okolo hranice 50 mil. Kč.

Kapitálové příjmy z největší části tvoří příjmy z prodeje pozemků, majetkových podílů nebo z prodeje dlouhodobého majetku a jsou svým charakterem jednorázové. Tyto příjmy tvořily nejmenší část celkových příjmů. V roce 2008 byly kapitálové příjmy nejvyšší. Město totiž prodalo bytové jednotky v hodnotě 45 mil. Kč. V dalších letech se tyto příjmy pohybovaly okolo hranice 20 mil. Kč.

Největší podíl od roku 2009 tvořily z celkových příjmů již výše zmiňované daňové příjmy. Téměř jednu třetinu daňových příjmů tvoří daň z přidané hodnoty (DPH). Tato daň je vybírána jako celostátní výnos a následně je procentuálně přerozdělována jak do státního rozpočtu, tak i do krajských a obecních rozpočtů. Daň z přidané hodnoty se do roku 2012 pohybovala okolo 100 mil. Kč. Od roku 2013 došlo k nárůstu příjmu z DPH do veřejného rozpočtu obce o 20 mil. Kč. Stalo se tak kvůli zvýšení základní i snížené sazby DPH oproti roku 2012 o 1%, viz obrázek č. 6.

Obrázek 6 Výnos daní v letech 2008 - 2015 v tis. Kč

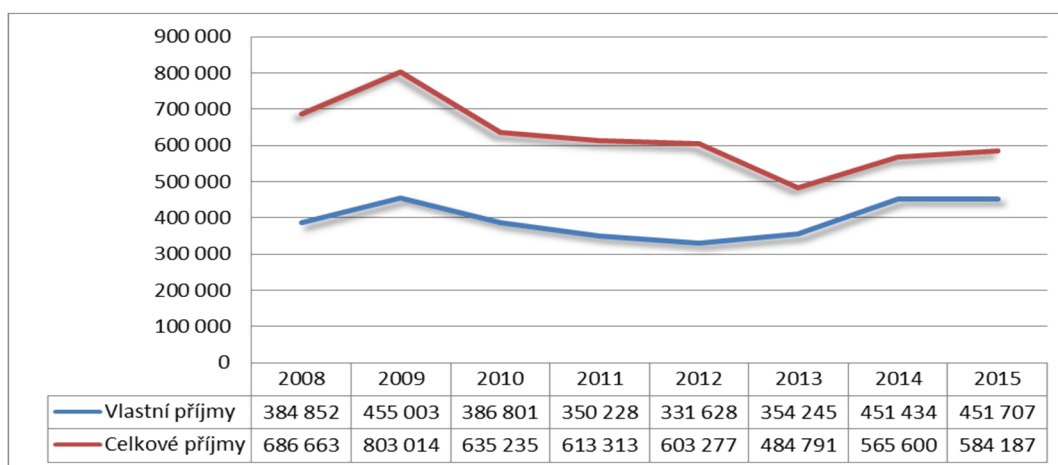

Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování

Za druhý nejvýznamnější daňový příjem do obecního rozpočtu se považuje daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. Ta každým rokem do veřejného rozpočtu přispívá cca 55 mil. Kč. Dalším důležitým příjmem je daň z příjmu právnických osob (20 mil. Kč), daň z nemovitých věcí či z odvodů z výherních hracích přístrojů (závěrečné účty).

Následující obrázek č. 7 znázorňuje vývoj vlastních příjmů spolu s příjmy celkovými. Podíl vlastních příjmů na příjmech celkových patří do skupiny ukazatelů pro hodnocení finančního zdraví obce. Říká, zda je obec závislá či nezávislá na přijatých transferech. Ze zjištěných údajů je zřejmé, že vlastní příjmy tvoří více než polovinu celkových příjmů. Jejich podíl v roce 2012 ještě vzrostl, jelikož došlo k přechodu výplat sociálních dávek na jinou agendu.

Obrázek 7 Vývoj vlastních a celkových příjmů obce za období 2008 - 2015 v tis. Kč

Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování

Z výsledovaných údajů je možno konstatovat, že za celé sledované období mělo město Vsetín dostatek svých vlastních příjmů. Na transferech, tedy přijatých dotacích, municipalita nebyla závislá.

4.2.2 Analýza výdajů

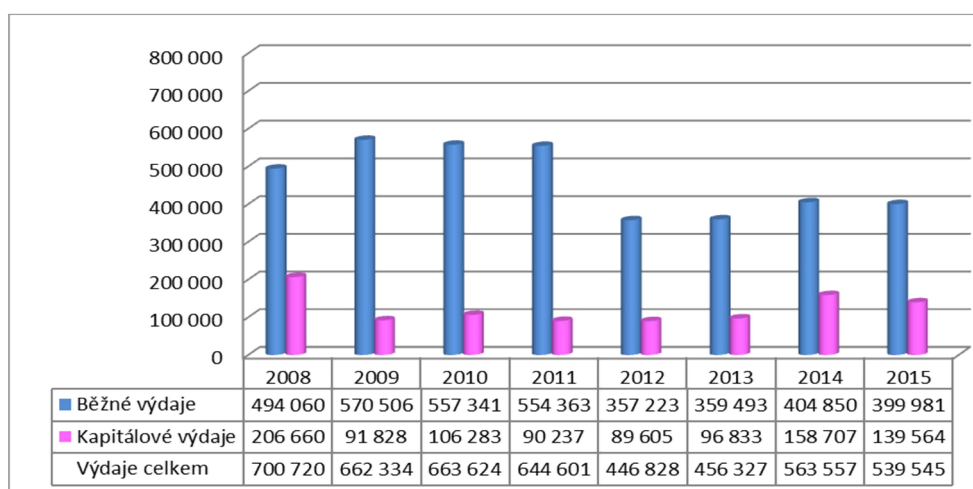
Objem výdajů je determinován rozpočtovým omezením jak ze strany příjmů, tak i rozsahem odpovědností a pravomocí obecní a regionální úrovně za zabezpečení škály veřejných statků a služeb (těmi jsou např. parky, veřejná doprava, sociální služby, územní plánování či péče o veřejné zdraví).

Celkové výdaje se dělí do 2 skupin. Jednou jsou výdaje běžné, což jsou prostředky používané především na každodenní provoz obce. Do druhé skupiny spadají výdaje kapitálové, které jsou využívány na financování investic.

Běžné výdaje tvoří ve městě Vsetín každým rokem cca 70 % z celkových výdajů. Do roku 2012 se pohybovaly okolo 550 mil. Kč. V roce 2012 došlo u běžných výdajů k razantnímu propadu, a to téměř o 36 %. Od tohoto roku totiž došlo k legislativní změně. Město přestalo vyplácet všechny nepojistné sociální dávky, včetně podpory v nezaměstnanosti. Za výplaty je od 1. 1. 2012 zodpovědný Úřad práce ČR. Ke snížení běžných výdajů vedly také přijaté úsporné opatření, které měly za cíl snížit běžné výdaje v činnostech městského úřadu, příspěvkových organizacích a založených společností.

V roce 2012 město snížilo své výdaje na dotace podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím. Ušetřilo tímto přes 12 mil. Kč. Docílilo také ke snížení o 30 mil. Kč na příspěvcích příspěvkovým organizacím.

Obrázek 8 Vývoj celkových výdajů obce za období 2008 - 2015 v tis. Kč

Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování

V dalších letech se struktura běžných výdajů téměř zachovala. V roce 2014 došlo k navýšení běžných výdajů o cca 45 mil. Kč. Hlavní výdajovou položkou byl příspěvek základní škole na výměnu plastových oken ve výši 10 mil. Kč., mimořádný transfer Technickým službám Vsetín s. r. o. ve výši 16 mil. Kč a na opravu a údržbu sportovních zařízení ve vlastnictví města v hodnotě 7 mil. Kč.

Kapitálové výdaje tvoří z celkových výdajů podstatně menší podíl. V roce 2008 byly nejvyšší za celé sledované období. Město investovalo do stavebních úprav silnice třetí třídy 10 mil. Kč., došlo k rekonstrukci smuteční obřadní síně v částce 22 mil. Kč a také k dokončení logistického centra odpadů na Bobrkách v hodnotě 63 mil. Kč. V roce 2009 došlo k razantnímu snížení kapitálových výdajů o více než 100 %. Klesly z 206 mil Kč na necelých 92 mil. Kč a takovou úroveň si udržely až do roku 2013. V roce 2014 došlo ke zvýšení z 96 mil. Kč na 158 mil. Kč. Město v tomto roce nakupovalo zejména hmotný majetek, a to ve výši 141 mil. Kč.

4.2.3 Saldo příjmů a výdajů obce

V roce 2008 Vsetín hospodařil s přebytkovým rozpočtem. V letech 2009 – 2011 se pohyboval rozpočet v záporných hodnotách, tedy v deficitu. Stalo se tak především snížením daňových příjmů, které oproti roku 2008 značně poklesly. Došlo také k redukci příjmů kapitálových. Od roku 2012 se rozpočet opět dostal do kladných hodnot, kdy byly příjmy vyšší než výdaje. Město tak hospodařilo s přebytkovým rozpočtem, viz tabulka č. 3.

Tabulka 3 Vývoj salda příjmů a výdajů za období 2008 – 2015 v tis. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem	803 013	635 236	613 311	603 277	484 790	485 024	565 600	584 187
Výdaje celkem	700 720	662 334	663 624	644 601	446 828	456 327	563 557	539 545
Saldo příjmů a výdajů	102 293	-27 098	-50 313	-41 324	37 963	28 696	2 043	44 642

Zdroj: závěrečné účty města, vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno, město v roce 2008 hospodařilo s přebytkovým rozpočtem. Znamená to, že si město v minulosti vytvářelo rezervy. Příjmy byly oproti výdajům vyšší o 102 293 tis. Kč. Během roku město čerpalo z kontokorentního úvěru. Vyčerpalo částku 116 913 tis. Kč, viz tabulka č. 4. Ve stejném roce byl tento kontokorentní úvěr zcela splacen i s částkou, která byla čerpána v roce 2007. Celkově bylo zapláceno 130 173 tis. Kč a tak byl ke konci roku 2008 kontokorentní úvěr zcela nulový. V dalších letech probíhala ekonomická krize, která měla na hospodaření obce vliv. Jak lze vidět z tabulky č. 4, Vsetín si během roku 2009 a 2010 nepůjčil žádné krátkodobé peněžní prostředky. Banky byly v této době na půjčování peněz obezřetnější a malé obce tak

s tímto měly často problémy. V tomto období město splácelo pouze dlouhodobou půjčku ve výši 1 802 tis. Kč. Půjčka byla určena na realizaci projektu „Logistické centrum odpadů mikroregionu Vsetínsko“ se splatností do 31. 12. 2013.

Tabulka 4 **Financování salda rozpočtu v letech 2008 – 2015 v tis. Kč**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Změna stavu na BÚ	-94 862	29 028	52 120	10 994	-6 402	-26 967	-1 076	x
Krátkodobé půjčené prostředky	116 913	x	x	31 926	x	x	x	x
Splátky krátkodobých půjček	-130 173	x	x	x	-31 926	x	x	x
Dlouhodobé půjčené prostředky	6877	x	x	205	2 692	x	x	x
Splátky dlouhodobých půjček	-1 170	-1 802	-1 802	-1 802	-2 385	-2 385	-584	-584
Kurzové rozdíly	247	-133	x	x	x	139	27	-60
Operace z peněžních účtů	-126	5	-5	x	58	517	-411	147
Financování	-102 293	27 098	50 313	41 324	-37 963	-28 697	-2 043	-44 642

Zdroj: závěrečné účty města, vlastní zpracování

V roce 2011 byla s ČSOB a.s. uzavřena smlouva, na základě které banka poskytla městu Vsetín kontokorentní úvěr ve výši 100 000 tis. Kč. Tento úvěr měl sloužit k zajištění platební schopnosti města při časovém nesouladu realizovaných projektů a dotací. V tomto roce se vyčerpalo 31 926 tis. Kč, což se ihned v roce následujícím splatilo.

Ve stejném roce, tedy v roce 2011 město Vsetín uzavřelo se Státním fondem životního prostředí ČR smlouvu o zápůjčce na částku 205 tis. Kč. Tato částka sloužila na výstavbu druhé etapy logistického centra odpadů mikroregionu Vsetínska. Zápůjčka byla úročena pevnou úrokovou sazbou ve výši 1% p.a. První platba proběhla počátkem prvního čtvrtletí roku 2012 a splatnost pohledávky je stanovena na 30. 06. 2016.

Od roku 2012 se po tříletém rozpočtovém deficitu opět začalo hospodařit s přebytkovým rozpočtem. Tato skutečnost trvala až do roku 2015.

Pro výpočty ukazatelů rozpočtového hospodaření města Vsetín slouží tabulka č. 5 s provozním, kapitálovým a celkovým saldem rozpočtu.

Provozní saldo rozpočtu by mělo vypovídat o schopnosti města řídit vlastní zdroje. Říká tedy, zda Vsetín efektivně financuje každodenní provoz města (např. veřejné osvětlení, údržba a oprava komunikací, správa hřbitova a další). Výpočet byl proveden

sečtením daňových, nedaňových příjmů a třídy 41, která je zastoupena neinvestičními přijatými transfery. S celkovým objemem přijatých transferů (investičních i neinvestičních) není možné u provozního salda počítat, jelikož by došlo ke zkreslení výpočtů. Město totiž oficiálně vykáže přijatý transfer na investiční projekt v daném roce, avšak prvně je obec nucena vzít si na předfinancování investičních projektů kontokorentní úvěr a až v následujících letech obdrží dotaci. Z tohoto důvodu tak do výpočtu provozního salda nebyly zahrnuty investiční přijaté transfery.

Kapitálové saldo rozpočtu se vypočítá jako kapitálové příjmy – kapitálové výdaje. Jasně tedy poukazuje na to, kolik město investovalo např. do rozvoje území.

A jako poslední ukazatel v tabulce je uvedeno *celkové saldo* rozpočtu, vypočteno jako celkové příjmy – celkové výdaje. Celkové saldo by mělo být kladné. Avšak pokud je v záporu, nemusí to ihned znamenat, že město hospodaří špatně. Může mít pouze krátkodobé vysoké výdaje v podobě investic, které se projeví v rozpočtu v podobě deficitu. Tato investice ale může městu do budoucna generovat vysoké příjmy.

Tabulka 5 Vývoj provozního, kapitálového a běžného salda rozpočtu v období 2008 – 2015
v tis. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Saldo provozního rozpočtu	134 983	10 907	31 934	17 888	55 084	100 172	80 964	101 235
Saldo kapitálového rozpočtu	-32 689	-38 006	-82 246	-59 212	-17 121	-71 475	-78 921	-56 593
Saldo běžného rozpočtu	102 294	-27 099	-50 312	-41 324	37 963	28 697	2 043	44 642

Zdroj: závěrečné účty města, vlastní zpracování

Provozní saldo vykazuje za celé sledované období kladné hodnoty. Nejvyšší provozní saldo bylo v roce 2008. Během hospodářské krize se však snížilo o 90 %, a to z 134 983 tis. Kč na pouhých 10 907 tis. Kč. Důležité však je, že provozní saldo nekleslo do záporných hodnot. Město tak zvládlo provoz financovat bez větší finanční pomoci, aniž by se dostalo do negativních čísel. V roce 2015 provozní saldo opět vykazovalo vysokou hodnotu. Činilo 101 235 tis. Kč, což bylo druhé nejvyšší saldo za posledních 8 let.

Saldo kapitálového rozpočtu se ve všech letech pohybovalo v negativních hodnotách. Tato skutečnost je velmi jednoduše vysvětlitelná. Město totiž každým rokem in-

vestovalo do různých projektů, aby dosáhlo dalšího rozvoje území. V roce 2010 byl největší objem finančních prostředků investován do výstavby silnic, a to necelých 64 mil. Kč. Zbytek peněžních prostředků byl použit na opravy základních škol, dále na kulturu, vzdělávání, bezpečnost a veřejný pořádek nebo také požární ochranu. K nárůstu salda kapitálového rozpočtu došlo v roce 2014. Město investovalo do nákupu hmotného majetku ve výši 141 mil. Kč. V tomto roce totiž proběhla kompletní revitalizace zchátralého letního koupaliště ve výši 28 mil. Kč. Město hradilo celkovou částku projektu, jelikož na tuto realizaci nedostalo žádnou dotaci. Došlo také k rekonstrukci dvou největších parků ve městě Vsetín, ve kterých byly vybudovány multifunkční hřiště pro děti, venkovní posilovna a další. Z rozpočtu bylo na tuto akci vyčleněno 28 mil. Kč.

Celkové saldo vykazovalo po celé sledované období kladné hodnoty, až na výjimku tří let. Jednalo se o léta 2009 – 2011. V roce 2009 totiž na ČR dolehla ekonomická krize, tudíž město v těchto letech hospodařilo nestabilně. Avšak i přes to, že kvůli dopadu hospodářské krize na trh došlo v rozpočtu k výraznému snížení daňových příjmů, město Vsetín tuto situaci zvládlo velmi dobře. V roce 2008 totiž došlo k úsporám provozních výdajů, a tak zůstal dostatek finančních prostředků na ufinancování projektů, které byly v problémové době realizovány. Jednalo se např. o velký projekt výstavby Logistického centra odpadů mikroregionu Vsetínsko.

A proč došlo během ekonomické krize k tak razantnímu poklesu daňových příjmů? Proč se musel vysoký počet obcí kvůli této situaci zadlužit tak, že ani k dnešnímu datu nejsou představitelé města schopni přivést saldo běžného rozpočtu do kladných hodnot a stále tak musí bojovat s dluhem? Jedním z důvodů byl fakt, že docházelo k zavírání podniků a tím ke zvyšování nezaměstnanosti. Čím vyšší byla nezaměstnanost, tím nižší byl odvod daní od zaměstnanců. Čím nižší odvod daní od zaměstnanců, tím nižší příjem do státní pokladny a následně došlo k nižšímu přerozdělení daňových příjmů do veřejných rozpočtů obcí. Město Vsetín se v tomto období nepatrně zadlužilo, avšak od roku 2012 opět vykazovalo kladný přebytek hospodaření.

4.3 Ukazatele finanční stability města

V následující kapitole byly vypočteny základní ukazatele finanční stability města, ze kterých byl zjištěn stav hospodaření municipality za daný kalendářní rok. Z výpočtů je taktéž možno sestavit výsledky uplynulých let do časové řady a pomocí identifikované-

ho trendu předpovědět finanční situaci města do budoucna. Je však nutné přihlídnout k vnějším (vývoj legislativy či národní ekonomiky) i vnitřním faktorům (např. podepsané smlouvy, prodej majetku nebo plánované investiční aktivity a další) (Pavlas, 2015).

4.3.1 Procentní podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech

Tento ukazatel vyjadřuje, jaký podíl ze svých běžných příjmů municipalita ušetřila. Minimální hodnotu, kterou by mělo finančně stabilní město dosahovat je 10 %. Doporučená hodnota se uvádí od 10 - 30 %, a hodnota optimální se uvádí okolo 20- ti %. V případě, že minimální hodnota dlouhodobě klesne pod 10 %, tento stav signalizuje potenciální potíže v budoucnu (Obrovský, 2012).

Výpočet ukazatele:

$$\text{Podíl přebytku BR na běžných příjmech} = \frac{\text{čistý přebytek běžného rozpočtu}}{\text{běžné příjmy celkem}} \times 100$$

Běžné příjmy celkem: *daňové příjmy + nedaňové příjmy + přijaté investiční dotace*

Čistý přebytek běžného rozpočtu: *běžné příjmy celkem + dluhová služba*

Tabulka 6 Vývoj procentního podílu přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech v tis. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné příjmy celkem	521 598	365 722	338 607	344 661	409 352	402 706	470 300	502 533
Čistý přebytek běžného rozpočtu	156 176	12 829	33 827	19 765	57 371	102 593	81 243	102 197
Podíl přebytku BR na běžných příjmech	29,94	3,50	9,99	5,73	14,02	25,47	17,27	20,33

Zdroj: závěrečné účty města, vlastní zpracování

Jak je zřejmé z tabulky č. 6, municipalita dosáhla nejvyššího podílu přebytku na běžném rozpočtu v roce 2008, ještě před proniknutím hospodářské krize na trh. Jednalo se o téměř 30 %. Finanční stabilita města Vsetín byla v období 2012 – 2015 v optimálních hodnotách. Nejnižší výsledky byly zaznamenány v období 2009 – 2011. Hodnoty se pohybovaly pod hranicí 10 %, což lze vysvětlit jak propadem celkových běžných příjmů, tak i čistého přebytku běžného rozpočtu. K tomuto stavu došlo především kvůli tehdy probíhající ekonomické krizi. Od roku 2011 se čistý přebytek běžného rozpočtu

začal zvyšovat, a tím tak i celkový podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech. V roce 2013 dosahoval od roku 2008 druhé nejvyšší hodnoty, a to 25 %.

4.3.2 Ukazatel dluhové služby

Tento ukazatel slouží pro regulaci zadluženosti obcí a krajů. Prvně byl použit v roce 2004. Ministerstvo financí každým rokem vypočítá pro všechny obce a kraje jejich ukazatel dluhové služby. V případě, že je výsledek vyšší než 30 %, Ministerstvo financí upozorní dopisem ministra financí s tím, že by měly dané obce či kraje přijmout taková opatření, která by v příštím roce zabránila překročení ukazatele dluhové služby.

Výpočet ukazatele:

$$\text{Ukazatel dluhové služby: } \frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}} \times 100$$

Dluhová služba: *placené úroky + splátky leasingu + investiční úroky + uhrazené splátky dlouhodobých vydaných prostředků + uhrazené splátky dlouhodobých přijatých prostředků*

Dluhová základna: *daňové příjmy + nedaňové příjmy + přijaté dotace*

Tabulka 7 Vývoj ukazatele dluhové služby za období 2008 – 2015 v %

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Dluhová služba	21 193	1 922	1 893	1 877	2 287	2 421	931	962
Dluhová základna	755 289	597 784	613 311	593 075	476 102	465 863	534 814	568 115
Ukazatel dluhové služby	2,81	0,32	0,31	0,32	0,48	0,52	0,17	0,17

Zdroj: závěrečné účty města, vlastní zpracování

Během analyzovaného období město Vsetín disponovalo ukazatelem dluhové služby menším než 30 %. Nemuselo se tedy obávat o přijetí dopisu z Ministerstva financí. Výpočet již zmiňovaného ukazatele signalizuje procentuální zadlužení obce, a proto je cílem města jej udržovat na co nejnižších hodnotách.

V roce 2008 byl ukazatel dluhové služby města Vsetín nejvyšší, a to 2,81 %. Město mělo v tomto roce vysokou dluhovou službu. Hradilo splátky dlouhodobých přijatých prostředků v částce 22 mil. Kč. První splátka byla určena na projekt Logistického centra odpadů I. v hodnotě 15 mil. Kč, druhá splátka byla zaslána sociálnímu fondu životního prostředí (SFŽP) ve výši 2 mil. Kč a poslední splátka plynula opět SFŽP za projekt skládka Seninka v částce 1,2 mil. Kč (rozpočet města Vsetín, 2008).

V následujících letech byl ukazatel dluhové služby na velmi nízkých hodnotách. Dá se tedy říci, že bylo město po celé období zadluženo pouze minimálně. V roce 2014 a 2015 obec vykazovala pouhou 0,17 % zadluženost.

4.3.3 Ukazatel krytí dluhové služby

Město Vsetín hospodaří s běžným rozpočtem. V případě, že rozpočet vykazuje přebytek, používají tento přebytek jako zdroj financování rozvojových aktivit. Pro zjištění, zda je obec nucena si vzít půjčku na splácení stávajících úvěrů, se používá výpočet ukazatele krytí dluhové služby, viz tabulka č. 8.

Udává se, že čím vyšší je výsledek ukazatele, tím vyšší je krytí dluhové služby a tím pádem je i vyšší schopnost podniku hradit náklady spojené s využíváním cizích zdrojů. Za analyzované období byl ukazatel krytí dluhové služby vždy vyšší než 1, a tak se dá říci, že město Vsetín dostalo svým dluhovým závazkům, aniž by k jejich splácení využívalo jiných rozpočtových zdrojů.

Největší výkyvy v krytí dluhové služby probíhaly v období 2009 – 2011. Zde byl čistý přebytek běžného rozpočtu značně nižší než v ostatních letech. V roce 2009 byl nejnižší, a to necelých 13 mil. Kč. Oproti roku 2008 poklesl o téměř 92 %, a to ze 156 mil. Kč na cca 13 mil. Kč. Nebylo tomu proto, že by město špatně hospodařilo, avšak na trhu se projevil dopad hospodářské krize, kvůli kterému došlo k poklesu daňových příjmů, nedaňových příjmů i přijatých dotací.

Výpočet ukazatele:

Ukazatel krytí dluhové služby:
$$\frac{\text{čistý přebytek běžného rozpočtu}}{\text{Dluhová služba}}$$

Čistý přebytek běžného rozpočtu: *běžné příjmy celkem + dluhová služba*

Dluhová služba: *placené úroky + splátky leasingu + investiční úroky + uhrazené splátky dlouhodobých vydaných prostředků + uhrazené splátky dlouhodobých přijatých prostředků*

Tabulka 8 Ukazatel krytí dluhové služby v období 2008 – 2015 v tis. Kč.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
čistý přebytek BR		156 176	12 829	33 827	19 765	57 371	102 593	81 243	102 197
Placené úroky	5141	3 030	125	91	75	485	38	15	10
Splátky leasingu	5178	x	x	x	x	x	x	333	369
Investiční úroky	6143	x	x	x	x	x	x	x	x
Uhrazené splátky dlouhodobých vydaných prostředků	8122	x	x	x	x	x	x	x	x
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých prostředků	8124	18 163	1 797	1 802	1 802	1 802	2 383	583	583
Dluhová služba města	Σ	21 193	1 922	1 893	1 877	2 287	2 421	931	962
Ukazatel krytí dluhové služby		7,37	6,67	17,87	10,53	25,09	42,38	87,26	106,23

Zdroj: závěrečné účty města, vlastní zpracování

V roce 2008 obec splácela tři půjčky ve výši 18 mil. Kč. Navzdory vysokému přebytku běžného rozpočtu však bylo město schopno pokrýt své náklady na splátky celkem 7x. V roce 2009 se přebytek běžného rozpočtu výrazně snížil avšak s ním také i jeho ukazatel dluhové služby. Město totiž po dobu dalších 3 let splácelo pouze jednu dlouhodobou půjčku ve výši 1,8 mil. Kč. Nejvyšší ukazatel krytí dluhové služby byl zaznamenán v roce 2014 a 2015, kdy obec splácela pouze jeden úvěr, a to ve výši 583 tis. Kč. K této částce byl ještě připočítán leasing, který město splácelo od roku 2014. Město si v tomto roce na leasing pořídilo automobil. Dluhová služba se tedy pohybovala okolo 950 tis Kč, přičemž čistý přebytek běžného rozpočtu byl v roce 2014 cca 82 mil. Kč a v roce 2015 cca 103 mil. Kč. Ukazatel krytí dluhové služby byl tedy vysoký a město Vsetín dokázalo svůj dluh pokrýt v roce 2014 téměř 87 x a v roce 2015 dokonce 106 x.

4.3.4 Ukazatel zadluženosti města na 1 obyvatele

Tento ukazatel vypovídá o skutečné výši dluhu jednoho občana obce v daném kalendářním roce. V roce 2013 byl tento ukazatel nahrazen 8 – mi letým saldem. Pro srovnání zadluženosti města na 1 obyvatele byl tento ukazatel po celé analyzované období zachován až do roku 2015.

Zadluženost města na 1 obyvatele: $\frac{\text{krátkodobé závazky} + \text{dlouhodobé závazky} + \text{BÚ a výpomoci}}{\text{Počet obyvatel}}$

Tabulka 9 Vývoj ukazatele zadluženosti města na 1 obyvatele v období 2008 – 2015 v tis. Kč

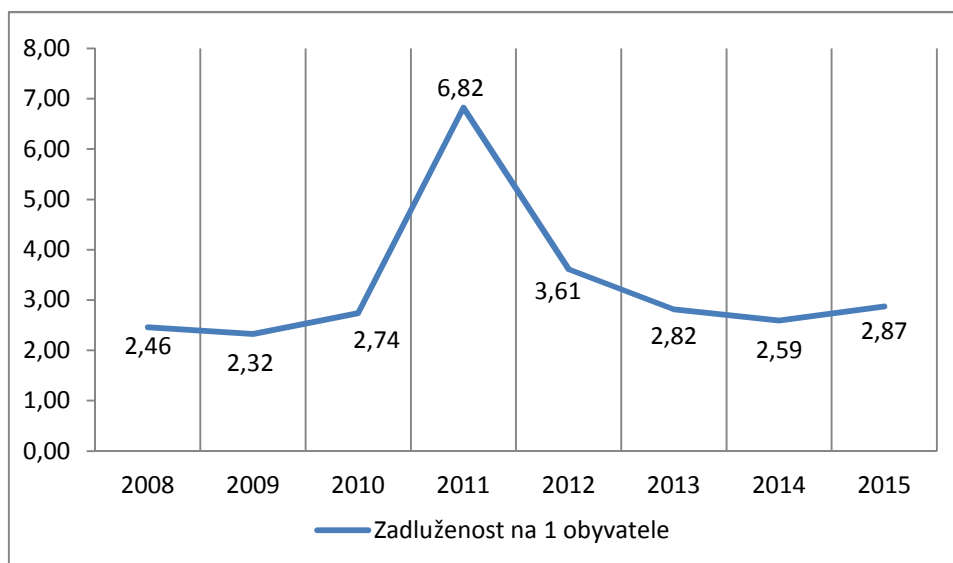
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel	28 013	27 557	27 321	27 053	26 951	26 817	26 593	26 485
Krátkodobé závazky	39 932	37 640	64 733	172 227	77 358	63 273	55 414	72 034
Dlouhodobé závazky	16 943	16 372	10 126	8 487	15 557	10 504	9 186	3 412
BÚ a výpomoci	11 928	10 057	0	3 809	4 416	1 730	4 284	563
Zadluženost na 1 obyvatele	2,46	2,32	2,74	6,82	3,61	2,82	2,59	2,87

Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování

Zadluženost na jednoho obyvatele ve městě Vsetín se téměř po celé sledované období držela na nízkých hodnotách. Jediný razantní výkyv nastal v roce 2011. Na jednoho obyvatele v tomto roce připadal 6680 Kč dluh. Tato situace nastala v důsledku zvýšení krátkodobých závazků z 64 733 tis. Kč na 172 227 tis. Kč. V ostatních letech dluh na jednoho obyvatele osciloval okolo 2 000 – 3 000 Kč. Nejnižší částku, kterou občan města Vsetín dlužil, byla v roce 2009, a to 2 320 Kč. Měsíčně tak dluh na jednoho občana vycházel na 193 Kč.

Výše dluhu v jednotlivých letech je zobrazen na obrázku č. 9.

Obrázek 9 Vývoj ukazatele zadluženosti města na 1 obyvatele v období 2008 - 2015 v tis. Kč

Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování

4.3.5 Vývoj celkové zadluženosti obce v %

Důležitým ukazatelem pro zhodnocení zadluženosti municipality se také udává vývoj jeho celkové zadluženosti. Výsledek celkové zadluženosti říká, kolik procent rozpočtu je kryto cizími zdroji.

Výpočet ukazatele:

$$\text{Celková zadluženost: } \frac{\text{dlouhodobé závazky} + \text{krátkodobé závazky} + \text{BÚ a výpomoci}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

Tabulka 10 Vývoj celkové zadluženosti města Vsetín v % za období 2008 – 2015 v tis. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Krátkodobé závazky	39 932	37 640	64 733	172 227	77 358	63 273	55 414	72 034
Dlouhodobé závazky	16 943	16 372	10 126	8 487	15 557	10 504	9 186	3 412
BÚ a výpomoci	11 928	10 057	0	3 809	4 416	1 730	4 284	563
Aktiva celkem	3 579 412	3 631 684	2 366 914	2 084 571	2 119 883	2 176 712	2 245 549	2 362 624
Celková zadluženost	1,92	1,76	3,16	8,85	4,59	3,47	3,07	3,22

Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování

Čím bude nižší procento zadluženosti na celkových aktivech města, tím věrohodnější bude obec pro věřitele, tedy pro banky. Znamená to tedy, že daná obec preferuje vlastní zdroj financování před zdrojem cizím. Celková zadluženost vykazovala za sledované období velmi nízká procenta. Cizí zdroje tvořily z celkových aktiv v roce 2008 a 2009 necelé 2 %. V následujících letech se celková zadluženost zvyšovala. V roce 2011 dosáhla nejvyšších hodnot, a to 8,85 %. Avšak ani tento výsledek není nijak negativní a stále říká, že město preferuje financování vlastními zdroji.

4.3.6 Ukazatel běžné likvidity

Ukazatelé likvidity poukazují na to, jak rychle je město schopno ve stanovených termínech splácet své závazky. Nedostatečná likvidita může obec dovést k platební neschopnosti, a proto je běžná a okamžitá likvidita striktně monitorována Ministerstvem financí ČR. V případě, že obec vykazuje nežádoucí výsledky, je Ministerstvem financí písemně vyžádáno k vysvětlení neuspokojivého stavu. Běžná likvidita by se neměla pohybovat v intervalu <0 – 1>. Žádoucí je, aby byla běžná likvidita vyšší než 1.

Výpočet ukazatele:

$$\text{Běžná likvidita: } \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tabulka 11 Vývoj běžné likvidity za období 2008 – 2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Oběžná aktiva v tis. Kč	124 026	130 320	91 022	101 294	92 734	107 254	94 881	122 962
Krátkodobé závazky v tis. Kč	39 932	37 640	64 733	172 227	77 358	63 273	55 414	72 034
Běžná likvidita	3,11	3,46	1,41	0,59	1,20	1,70	1,71	1,71

Zdroj: rozvaha, vlastní zpracování

Běžná likvidita v podstatě vyjadřuje, jak je město schopno pokrýt veškeré své krátkodobé závazky v případě, že by prodalo všechna svá oběžná aktiva. Za celé sledované období vyšla likvidita menší než 1 pouze v jednom roce. Znamená to tedy, že kdyby město přeměnilo svá běžná aktiva na peníze, nestačilo by to na splacení jeho krátkodobých závazků. Městu se v tomto roce krátkodobé závazky rapidně zvýšily. Největší zásluhu na zvýšení krátkodobých závazků mělo zvýšení závazků k dodavatelům a také zvýšení přijatého krátkodobého bankovního úvěru na zajištění platební neschopnosti města při časovém nesouladu realizovaných projektů a dotací.

V dalších letech ukazatel běžné likvidity vykazoval vysoké hodnoty. Nejvyšších čísel dosáhla běžná likvidita v roce 2008. V případě, že by město prodalo svá oběžná aktiva, dokázalo by své krátkodobé závazky uhradit celkem 3x.

4.3.7 Ukazatel pohotové likvidity

V ukazateli pohotové aktivity jsou oběžná aktiva snížena o zásoby. Díky tomu, že město poskytuje služby a není tedy zaměřeno na výrobu, bude mít výsledky ukazatele pohotové likvidity téměř stejné s likviditou běžnou. Město Vsetín udržuje zásoby na skladě pouze v malé míře. Jediné zásoby, kterými obec disponuje, jsou kancelářské potřeby a střelivo pro policii.

Výpočet ukazatele:

$$\text{Pohotová likvidita: } \frac{\text{oběžna aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tabulka 12 Vývoj pohotové likvidity v období 2008 – 2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Oběžná aktiva v tis. Kč	124 026	130 320	91 022	101 294	92 734	107 254	94 881	122 962
Zásoby v tis. Kč	187	69	62	62	69	42	32	225
Krátkodobé závazky v tis. Kč	39 932	37 640	64 733	172 227	77 358	63 273	55 414	72 034
Pohotová likvidita	3,10	3,46	1,41	0,59	1,20	1,69	1,71	1,70

Zdroj: rozvaha, vlastní zpracování

Optimální výsledky ukazatele pohotové likvidity by měly vycházet v intervalu od $\langle 1 - 1,5 \rangle$. V prvních dvou analyzovaných letech se ukazatel pohotové likvidity pohyboval okolo 3. Což je stejná situace jako u likvidity běžné. V případě, že by město přeměnilo oběžná aktiva na peněžní prostředky, mohlo by své krátkodobé závazky uhradit celkem 3x. V dalších letech se ukazatel pohotové likvidity snižoval. V roce 2011 dosáhl negativních hodnot. Město v podstatě nemělo finanční prostředky na uhrazení svých závazků. Od roku 2012 se obec dostala na optimální hodnoty a dokázala tak přeměnou svého majetku uhradit své závazky $1,2 \times$ až $1,7 \times$.

4.3.8 Ukazatel peněžní likvidity

Ukazatel peněžní likvidity vymezuje stav finanční hotovosti obce (peníze na účtech, v pokladně, ceniny a cenné papíry) a bývá označována jako okamžitá likvidita. Okamžitá likvidita proto, že ukazatel vyjadřuje okamžitou schopnost obce uhradit své krátkodobé závazky. Na úhradu těchto závazků je použit krátkodobý finanční majetek, neboli již zmiňovaná hotovost na bankovních účtech, v pokladnách či peněžní prostředky uložené v krátkodobě obchodovatelných cenných papírech. Je považována za nejstriktnější likvidní ukazatel.

Optimální hodnoty se pohybují v rozmezí od 0,2 – 0,5.

Výpočet ukazatele:

Peněžní likvidita: $\frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$

Tabulka 13 Vývoj peněžní likvidity v období 2008 - 2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Krátkodobý finanční majetek v tis. Kč	7 759	8 832	38 639	29 821	33 592	60 623	53 843	97 761
Krátkodobé závazky v tis. Kč	39 932	37 640	64 733	172 227	77 358	63 273	55 414	72 034
Peněžní likvidita	0,19	0,23	0,60	0,17	0,43	0,96	0,97	1,36

Zdroj: rozvaha, vlastní zpracování

Za celé sledované období vykazovaly dva roky nižší hodnoty, než byly stanoveny ty optimální. Byl to rok 2008 a 2011. Znamenalo to tedy, že město nemělo v těchto letech dostatek finančních prostředků na splácení svých závazků.

Naopak např. v roce 2010 město vykazovalo vyšších hodnot než optimálních. Mělo tedy přebytek peněžních prostředků, které mohli představitelé města využít na investice. V roce 2005 dokonce peněžní likvidita dosáhla hodnoty 1,36. Vykazovala tak značný přebytek finančního majetku obce.

4.4 Realizace investičních projektů

V kapitole č 4.4 byl zpracován přehled realizovaných investičních projektů, které probíhaly ve sledovaném období na území města Vsetín. Projekty jsou seřazeny dle data realizace od nejstaršího po nejmladší za období 2008 - 2015. Vzhledem k tomu, že město téměř každým rokem hospodařilo s přebytkovým rozpočtem, mohlo si dovolit uvolňovat finanční prostředky na investice, které měly v budoucnu významný dopad na rozvoj území.

Podklady pro vypracování této části byly autorce poskytnuty vedoucím oddělení strategického rozvoje města Vsetín.

4.4.1 Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko

V roce 2005 nastal na území Vsetína a v jeho okolí značný problém. Skončil provoz regionálních skládek ve Velkých Karlovicích a Horním Lidči, respektive došlo k jejich naplnění. Otázkou tedy zůstalo, kam se v budoucnu bude komunální odpad vozit. Mohl se odvázet na okolní skládky, avšak toto krátkodobé řešení bylo zamítnuto, protože i ty by se postupem času začaly plnit. Proto město navrhlo výstavbu areálu, kde se tento odpad bude svážet a tím tak vyřešilo krizovou situaci.

V krátkém časovém horizontu byla vypracována základní koncepce a příslušná dokumentace pro podání žádosti o dotaci ze třetí výzvy programu řízeného Ministerstvem životního prostředí ČR. Po splnění těchto kroků následovalo sepsání velmi rozsáhlé a náročné projektové dokumentace. Ta měla za cíl překonat překážku administrativy územního řízení a posouzení vlivu stavby na životní prostředí. Následně došlo k podání žádosti o dotaci. Na základě této dotace byl městu Vsetín uznán transfer ve výši 75 %, který byl čerpán z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Dalších 10 % město obdrželo ze Státního fondu životního prostředí (SFŽP) a na 5 % byla vyřízena výhodná půjčka od SFŽP. Zbýlých 10 % bylo financováno vlastními zdroji města Vsetín. Uznáním dotace tak skončila přípravná fáze projektu a mohla začít fáze realizační, ve které probíhala samotná realizace logistického centra odpadů.

Zahájení stavby bylo datováno dne 3. 7. 2007. Projekt sice neprobíhal v autorkou analyzovaném období, avšak jeho financování do tohoto období zasahovalo, a proto byl zahrnut mezi vybrané nejdůležitější projekty s významným dopadem na rozvoj území. Fyzická realizace proběhla 31. 12. 2007. Během výstavby se objevilo několik problémů, které se musely co nejefektivněji vyřešit. Došlo např. k obnově mapy sněhových oblastí na území ČR. Tím vyvstala nutnost statických přepočtů a jejich zohlednění při realizaci základů a dalších konstrukčních detailů stavby. Navzdory náhlým nesrovnalostem v průběhu realizace však došlo k dokončení stavby ve stanoveném termínu.

V areálu logistického centra bylo vytvořeno 21 stavebních objektů a 6 provozních souborů. Mezi hlavní stavební objekty patří:

- Administrativní budova – zde byly vybudovány kanceláře pro pracovníky,
- Sběrný dvůr – slouží občanům, kteří na toto místo mohou dovážet nepotřebný odpad, který však není komunální,
- Překladiště komunálního odpadu – zde se sváží netříděný odpad, který je vyklápěn na betonovou podlahu, roztříděn, nakládán do velkoobjemových kontejnerů a následně odvážen k likvidaci,
- Hala pro skladování nebezpečného odpadu,
- Hala pro skladování slisovaných balíků plastu a papíru.

Obrázek 10 Areál logistického centra odpadů Mikroregionu Vsetínsko

Zdroj: *mapy.cz, casopisstavebniny.cz, vlastní zpracování*

V rámci realizace tohoto projektu byl také pořízen přístroj sloužící k dotřídění odpadu. Pracovníci pomocí tohoto zařízení třídí papír, plasty a obaly Tetra pack. Po separaci odpadu dochází k jeho lisování do balíků cca 1x1x1 m a k následnému odvozu kamionem na další zpracování. Město Vsetín ročně zpracovalo 2 500 t tříděného odpadu, což je cca 10 % zpracovaného odpadu. Nyní předpokládá, že se tento podíl zvýší na 20 %.

Mezi další investici patří zařízení pro zpracování organických odpadů. Do speciálních plastových vaků je v tomto zařízení umístěna tráva spolu s dřevní štěpkou a podestýlkou ze zemědělských závodů. Dochází zde k provzdušňování odpadu (3 – 4 měsíce) a následným jeho dozráním ke kvalitnímu humusu, který je dále využíván (Kudlík, 2008).

Dopad projektu na rozvoj území

- Snížení nezaměstnanosti ve městě Vsetín – vybudováním centra odpadů se vytvořilo cca 70 volných pracovních míst, které v daném území zvýšily zaměstnanost,
- Účelné využití území – před realizací projektu nevyužitá a trávou zarůstající plocha, nyní zpracovávání 20 000 tun odpadu ročně ze Vsetína a jeho nejbližšího okolí,

- Zvýšení atraktivity nejen místní části Bobrky, ve kterém se centrum odpadů nachází, ale i města Vsetín – projekt je řazen mezi největší projekty řešící hospodaření s odpady v republice,
- Zvýšení povědomí občanů o třídění a recyklaci odpadu – sami mohou do areálu odpad odvézt – např. papír do sběrného dvora a další – motivace v podobě peněžitého obnosu,
- Zvýšení kvality života občanů na území města Vsetín a v jeho okolí – eliminace černých skládek
- Čistější město
- Ekologické město – vyšší množství tříděného odpadu a jeho druhotného zpracování.

4.4.2 Bike aréna Vsetín

Představitelé města Vsetín již dlouhou dobu věděli o nevyužitém potenciálu přírodních krás v okolí města Vsetína, a proto se v roce 2010 na žádost obyvatel rozhodli o vybudování cykloturistických terénních tras v pohoří Hostýnských vrchů.

Po vybrání místa realizace projektu, kterým se stala vsetínská místní část Semetín, město mohlo začít vypracovávat podrobný projektový záměr. Ten sloužil jako podklad pro schválení či neschválení potenciální dotace z EU. Muselo v něm být jasně podloženo a vysvětleno, na co bude obec finanční prostředky potřebovat. Tímto krokem se tedy datuje oficiální zahájení projektu, a to 7. 11. 2011, viz tabulka č. 14.

Tabulka 14 Základní údaje o projektu Bike aréna Vsetín

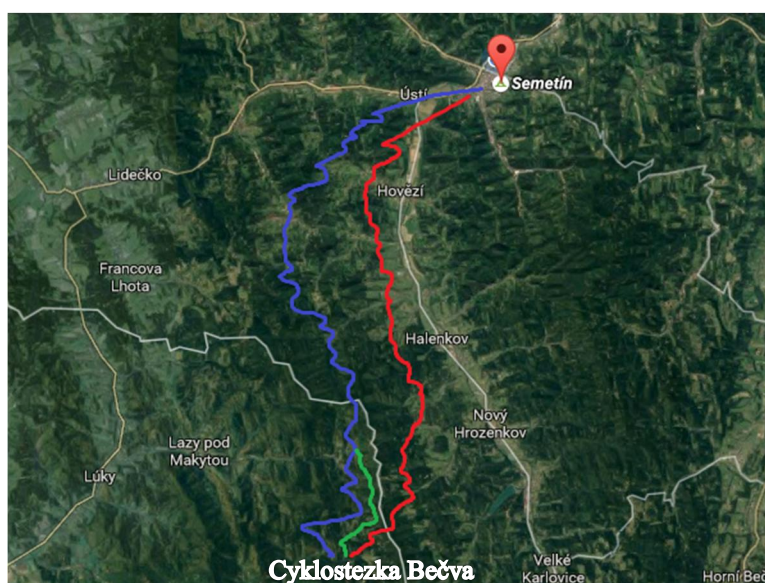
Žadatel projektu	město Vsetín
Prioritní osa	3. Cestovní ruch
Oblast podpory	3.2 Veřejná infrastruktura a služby
Datum zahájení projektu	7. 11. 2011
Datum ukončení projektu	14. 8. 2015
Celkové výdaje projektu	2 536 061,00 Kč
Dotace EU (85%)	2 155 651,85 Kč
Vlastní zdroje města (15%)	380 409,15 Kč

Zdroj: internetové stránky města Vsetín, vlastní zpracování

Následně byl městem nalezen a vybrán operační program, pomocí kterého byl záměr financován. Jednalo se o Regionální operační program Střední Morava, prioritní osa 3 – cestovní ruch a oblast podpory 3.2 – veřejná infrastruktura a služby. Město tedy podalo žádost o podporu. Ta byla vyřízena ve prospěch obce, a tak byla dne 19. 8. 2013 započata fyzická realizace projektu.

Došlo k vybudování tratí v délce 16 km. Hlavní, neboli páteční trasa se nazývá singltrail a je dlouhá 9 km. Na ni jsou poté napojeny tři gravity tratě v délce téměř 7 km. Na těchto gravity tratích jezdci nemusí šlapat, vedou totiž z kopce dolů. Jednotlivé tratě nejsou nijak obtížné, avšak řadí se do kategorie začátečník až profesionál. Trasy tak byly vybudovány pro široký okruh cykloturistů, ať už pro začátečníky, profesionály, či pro ty nejmenší, kteří vyznávají terénní – horskou cyklistiku (www.risy.cz, 2013).

Obrázek 11 Vyznačení BIKE ARÉNY VSETÍN

Zdroj: mapy.cz, vlastní zpracování

Tratě lemují stávající lesní pěšiny, vedou podél svážnicové komunikace a jsou umístěny zejména v lesních porostech. Trasováním lokality se zabývali odborníci z České mountainbikové asociace, vlastníci lesa i projektanti zabývající se podobnými projektovými záměry v zahraničí. Bike aréna je zrealizována tak, aby vytvářela jednotlivé okruhy, které na sebe mají návaznost. I když je vždy počátečním bodem cyklostezka Bečva ve Velkých Karlovicích, viz obrázek č. 11, cykloturista se i tak může napojit

na páteřní trať, pokračovat po trase k cíli do Semetína, anebo si může zvolit i jinou trasu a pokračovat tak např. až na známý Sv. Hostýn (www.mestovsetin.cz, 2013).

Dopad projektu na rozvoj území

- Realizací projektu došlo k atraktivitě města, která doposud v podobném rozsahu nebyla jak v okolí města Vsetín tak ani v celém Zlínském kraji realizována,
- Zvýšení atraktivity sousedících obcí, které projekt podporovaly,
- Vyšší konkurenceschopnost v cestovním ruchu – k 31. 8. 2016 navštívilo bike arénu 16 550 zájemců, a to nejen přímo ze Vsetína, ale i z okolních a vzdálenějších obcí. V letních měsících dokonce navštěvují bike arénu i turisté z různých koutů ČR, kteří cíleně přijíždí do města Vsetín kvůli bohatému cykloturistickému vyžití za účelem letní dovolené,
- Vyšší konkurenceschopnost nejen města Vsetína, ale i celého regionu soudržnosti Střední Morava,
- Víceúčelové využití bike arény - slouží i cykloturistům, kteří míří do vzdálenějších destinací než je pouhý začátek a konec okruhu arény. Cykloturisté ji tedy využívají i jako zpestření své trasy, než se napojí na silnici či cyklostezku, která je dovede do cílové destinace.

4.4.3 Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko II. Etapa – závod na zpracování biologicky rozložitelného odpadu

Tento projekt měl návaznost na projekt výstavby logistického centra odpadů Mikroregionu Vsetínsko z roku 2007, který byl popsán v kapitole 4. 4. 2. Cílem tohoto projektu bylo vybudovat kapacitní zařízení, které by mělo za cíl efektivně zlikvidovat biologicky rozložitelné odpady (BRO). Výsledný substrát má město v plánu dále účelně využívat.

Vyhláška o podmínkách ukládání odpadů na skládkách č. 294/2005 Sb. i s navazujícími obecně závaznými vyhláškami obcí stanovuje povinnost neukládat bioodpad na společných skládkách. Taktéž v rámci plánů odpadového hospodářství je stanoven strategický cíl, a to snížení podílu biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládkách. V roce 1995 se skládkovalo 50 % BRO. Do roku 2020 je cílem snížit toto procen-

to na 35. Z tohoto důvodu došlo na radnici města k diskuzi o vybudování samostatného závodu na zpracování biologicky rozložitelného odpadu (mestovsetin.cz, 2011).

Tabulka 15 Základní údaje o projektu Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko II. etapa – zpracování biologicky rozložitelného odpadu

Žadatel projektu	město Vsetín
Prioritní osa	4. Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží
Oblast podpory	4.1 Zkvalitnění nakládání s odpady
Datum zahájení projektu	13. 04. 2011
Datum ukončení projektu	02. 12. 2011
Celkové výdaje projektu	53 804 718,00 Kč
Dotace EU (85%)	45 660 570,00 Kč
Dotace SFŽP (5%)	2 685 915,00 Kč
Vlastní zdroje (10%)	5 458 233,00 Kč

Zdroj: internetové stránky města Vsetín, vlastní zpracování

Po schválení dotace došlo v roce 2011 k zahájení projektu. V současné době v něm dochází ke zpracování BRO. Tento biologicky rozložitelný odpad je vyprodukován na území města Vsetín v rámci údržby městské zeleně. Technologickým procesem je docíleno 100 % materiálového využití. Výsledný, zpracovaný substrát se využívá ke hnojení a revitalizaci půdy na území města Vsetín, která je často poškozena smogem, stavební sutí či dalšími negativními vlivy. Závod se nenachází v areálu logistického centra odpadů. Byl umístěn na ulici Poschla, která je lokalizována na okraji města. Nachází se zde kromě závodu na zpracování BRO také čistírny odpadních vod provozovány společností Vodovody a kanalizace Vsetín, a. s.

Poloha závodu zpracování BRO je zobrazena na následujícím obrázku č. 12.

Obrázek 12 Poloha závodu zpracování biologicky rozložitelného odpadu

Zdroj: mapy.cz, mestovsetin.cz, vlastní zpracování

Město Vsetín v roce 2011 uzavřelo se Státním fondem životního prostředí ČR smlouvu. Touto smlouvou byla městu v roce 2012 poskytnuta půjčka na zhotovení závodu na zpracování biologicky rozložitelného odpadu. Město Vsetín tedy v roce 2012 obdrželo 2 666 106 Kč. Tuto půjčku splácí čtvrtletně. Začalo již prvním čtvrtletím roku 2012. Půjčka byla splacena dne 30. 6. 2016 (závěrečný účet města Vsetín, 2012).

Dopad projektu na rozvoj území

- Bohatší město - snížení nákladů na zpracování bioodpadu – konec vysokým poplatkům za skládkování,
- Soběstačnost města – vyprodukovaný substrát je znovu využíván k regeneraci půdy na problémových místech – město je tedy soběstačné v tom smyslu, že technické služby posekají trávu na veřejných místech ve městě, následně tento biologicky rozložitelný odpad odvezou do závodu, kde dojde pomocí technologických přeměn ke zpracování BRO a poté je vyprodukovaný substrát opět využíván k regeneraci půdy. Město Vsetín taktéž šetří finance, které by musely vynaložit na potřebné organické hnojivo poškozené půdy,
- Zlepšení úrovně životního prostředí – při skládkování BRO docházelo k uvolňování nebezpečných plynů. Nejnebezpečnější byl metan, který měl vliv na stupňování antropogenních vlivů na skleníkový efekt,
- Zapojení občanů do kompostování – aby majitelé rodinných domů nemuseli s každým nasbíraným množstvím BRO jezdit na ulici Poschla, kde se nachází

závod pro zpracování BRO, město těmto občanům na základě smlouvy o výpůjčce nabídlo kompostéry,

- Zlepšení kvality života občanů – eliminace skládek biologicky rozložitelného odpadu např. u rodinných domů – občané města mohou bezplatně uložit zbytky posekané trávy do areálu, kde se nachází závod na zpracování BRO.

4.4.4 Zkvalitnění výuky cizích jazyků ve vsetínských základních školách

Tento projekt není řazen mezi projekty s vysokým objemem vynaložených prostředků, avšak spadá do kategorie projektů, které mají za cíl zvýšit úroveň vzdělanosti naší společnosti.

Tabulka 16 Základní údaje o projektu zkvalitnění výuky cizích jazyků ve vsetínských základních školách

Žadatel projektu	město Vsetín
Prioritní osa	2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu
Oblast podpory/podoblast	2.2 Rozvoj měst / 2.2.5 Infrastruktura pro rozvoj vzdělávání
Datum zahájení projektu	14. 03. 2013
Datum ukončení projektu	15. 12. 2015
Celkové výdaje projektu	5 812 801,00 Kč
Dotace EU (85%)	4 940 880,00 Kč
Vlastní zdroje města (15%)	871 921,00 Kč

Zdroj: internetové stránky města Vsetín, vlastní zpracování

Mezi priority Ministerstva školství patří zvýšit jazykovou vybavenost především studentů základních škol. Cílem je zlepšit úroveň komunikace alespoň ve dvou jazycích kromě jazyka mateřského. Aby tohoto cíle bylo efektivně dosaženo, je nutné zkvalitnit výuku právě na základních školách. Zde se totiž mladý student s jazyky setkává poprvé, a tak je dobré v tomto období zvýšit zájem o učení se cizích jazyků, a to např. pomocí nejruznějších technologických vymožeností.

Základní školy ve městě Vsetín neměly v minulosti kvalitní prostředí pro zajištění požadované úrovně cizího jazyka žáka, a proto se zastupitelstvo v roce 2013 rozhodlo

tento problém řešit. Na zvyšující se požadavky ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR se vedení města domluvilo na vybudování moderního jazykového výukového centra na každé základní škole ve Vsetíně. Těchto škol se ve městě nachází celkem 5. Je to ZŠ Luh, Sychrov, Trávníky, Roketnice a Ohrada.

Jazykové učebny byly na základě realizace projektu vybaveny nejmodernějšími interaktivními tabulemi, datovými projektory, počítači a videoprojektory. Žák i učitel pracuje v nově vybudovaných učebnách na základě multimediálního systému digitální jazykové laboratoře s interaktivní tabulí a ICT vybavením. Komunikace mezi učitelem a žáky probíhá pomocí jak sluchátek, tak i počítačů studentů. V učebnách došlo k aplikaci softwarového vybavení, pomocí kterého je učitel schopen uspořádat komunikační skupiny, zadávat úlohy nebo přehrávat záznamy skupiny či jednotlivých žáků (žádost o dotaci, 2013). Domácí příprava studentů na hodiny i úkoly od učitelů probíhají na základě e-learningu, který byl taktéž do každé učebny zaveden. Touto kvalitně vybudovanou infrastrukturou se předpokládá, že se zvýší úroveň výuky cizích jazyků a tím tak dojde k progresu jazykové vybavenosti žáků. Nejen že se studenti zdokonalí v cizím jazyce, naučí se také pracovat s nejmodernější technikou. Naučí se nejen ji ovládat, ale i přes ni komunikovat.

Projekt byl realizován ve třech fázích. Ve fázi přípravné, realizační a provozní. V *přípravné fázi* proběhlo zasedání úvodní schůzky, došlo k vypracování projektové fiše a ke zpracování ekonomické a finanční analýzy. Následně byl zpracován projekt, proběhla jeho kontrola a odevzdání. V průběhu této fáze probíhaly schůzky projektového týmu, který byl účelně sestaven. V druhé etapě, tedy ve *fázi realizační*, proběhlo zveřejnění výzvy na realizaci veřejné zakázky. Jakmile byl vybrán dodavatel, začala fyzická realizace projektu, ve které došlo k vybudování učeben v jednotlivých základních školách. Poslední *provozní fáze* začala v červu 2015. Zahájila se výuka v nově vybavených učebnách. Provozní fáze je již financována jednotlivými základními školami. Nikoliv městem Vsetín.

Dopad projektu na rozvoj území

- Zvýšení kvality životní úrovně obyvatel prostřednictvím investice do infrastruktury vzdělávání,
- Zvýšení atraktivity města Vsetín – poskytnutí moderní a kvalitní výuky cizích jazyků nejen pro studenty města, ale i pro dojíždějící z okolních obcí. To pozvedne úroveň základního školství ve městě Vsetín a tím tak dojde ke zvýšení jeho atraktivity.
- Vzdělanostní rozvoj města – projekt se zaměřuje na progres jazykové gramotnosti studentů základních škol. Zaměřuje se na cílovou skupinu ve věku 6 – 15 let. Tato skupina školáků bude vytvářet budoucnost města. Předpokládá se, že tyto studenti budou mít lepší uplatnění na trhu práce, celkově budou vzdělanější, a tím tak poroste i vzdělanost města,
- Zvýšení vzdělanosti učitelů cizích jazyků – pedagogové byli nuceni se s novými technologickými zařízeními naučit pracovat. Vznikla komunita učitelů, kteří si sdělují rady a nové zkušenosti. Tímto dochází ke zlepšení kvality vyučovaných hodin cizích jazyků,
- Zvýšení podpory sociálně znevýhodněných žáků – projekt má především za cíl vybudovat kvalitní učebny na výuku jazyků pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (ZŠ Luh) a pro sociálně znevýhodněné žáky (ZŠ Trávníky).

4.4.5 Rekonstrukce areálu letního koupaliště U průmyslovky

Letní koupaliště nacházející se vedle střední průmyslové školy bylo vybudováno již v roce 1937. Do roku 2013 proběhlo v areálu několik úprav, avšak původ koupaliště zůstal stejný. Zastupitelstvo přemýšlelo o větší rekonstrukci už v 90. letech. Nikdy se však žádná revitalizace nekonala. V roce 2010 došlo z technických důvodů k úplné odstávce koupaliště. Objekt se sociálním zázemím byl zastaralý a tak již nevyhovoval platným hygienickým předpisům a zákonům České republiky. Jeho provoz se stal pro návštěvníky areálu nebezpečný. Proto došlo k uzavření celého objektu. Na popud veřejného zájmu zastupitelé města Vsetín schválili realizaci rekonstrukce koupaliště v rozpočtu na rok 2013.

Po dlouhých debatách o této akci se zastupitelé domluvili na následujícím:

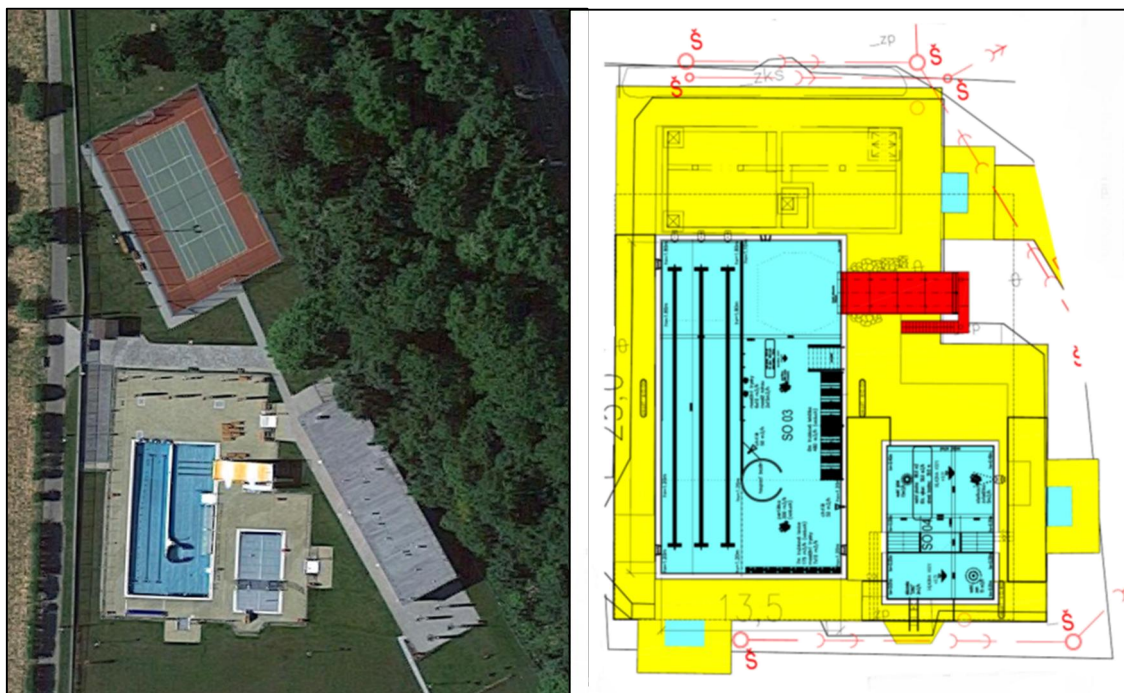
1. Na základě posouzení statika bude sociální a provozní objekt zcela zbourán,

2. Tělesa umístěná v bazéně nebudou opravována. Budou využívána jako nosné prvky novým nerezovým bazénům,
3. Nově budou zrealizovány i technické provozy (studie rekonstrukce areálu letního koupaliště U průmyslovky, 2012).

V roce 2012 byla podána žádost o dotaci, avšak k jejímu schválení nedošlo. Radnice měla v plánu na přestavbu využít dotace v rámci 41. výzvy Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava (mestovsetin.cz, 2013). Podle zaměstnanců ROP by koupaliště nevyužívali turisté, ale pouze občané. Z tohoto důvodu město Vsetín na dotaci nemělo nárok. Muselo tak financovat celkovou částku projektu z vlastních zdrojů. Na rekonstrukci koupaliště bylo v roce 2013 z rozpočtu vyčleněno 8 mil. Kč. Následující rok byly kapitálové výdaje města mnohem vyšší. V tomto roce se totiž financovaly veškeré stavební úpravy areálu a taktéž bylo nutné nakoupit potřebné zařízení. Za stavební úpravy město zaplatilo přes 19 mil. Kč. Nákup zařízení činil 6, 5 mil. Kč. Celková suma rekonstrukce letního koupaliště byla ve výši 33 mil. Kč (závěrečný účet města Vsetín, 2013 a 2014).

Rekonstrukce areálu byla zahájena 14. 10. 2013. Začalo se bouráním a demolicí původního objektu a bazénu. Následně byla postavena provozně-sociální budova sloužící jak návštěvníkům, tak i personálu. V budově se nachází hygienické zařízení a bufet. V další etapě, která byla realizována až v následujícím roce 2014, proběhly ty nejdůležitější práce. Byl vybudován 25 m dlouhý bazén. Tento bazén byl rozdělen na 2 části. První půlka slouží kondičním plavcům, kteří mají na výběr ze tří kondičních drah a druhá půlka je zaměřena na odpočinek. V tomto relaxačním koutku může návštěvník využít masážní trysky, vodní chrliče, houpací bazén, perličkovou lázeň či vodní skluzavku. V těsné blízkosti hlavního bazénu byl vybudován ještě jeden menší bazén, který je vyčleněn dětem. V dětském bazéně je umístěn stříkající ježek, skluzavka, medvěd DINO a vodní zvon. Jako poslední proběhla výstavba multifunkčního sportovního hřiště. Je zde možné hrát tenis, volejbal, basketbal či nohejbal. Na následujícím obrázku č. 13 je možno vidět areál koupaliště.

Obrázek 13 Zrekonstruované letní koupaliště a jeho situační plán

Zdroj: googlemaps.cz, interní materiál, vlastní zpracování

Dopady projektu na rozvoj území

- Revitalizace zchátralého areálu - areál byl zcela nově vybudován. Nyní je již v souladu s platnými hygienickými předpisy i se zákony ČR. Není již zastaralý a návštěvníkům nebezpečný,
- Zlepšení volnočasových aktivit občanů – ve městě bylo před rekonstrukcí v provozu pouze jedno koupaliště, kde se však soustřeďovalo nadměrné množství romských obyvatel. Občané města na toto koupaliště chodit nechtěli, a tak se neměli v létě kam chodit schladit. Proto vznikl velký ohlas na výstavbu tohoto areálu,
- Zvýšení atraktivity města – dojíždí zde i obyvatelé z okolních obcí,
- Zvýšení kvality života občanů – v letních měsících mají občané místo, kde mohou trávit volný čas ať už v bazéně, relaxací na lehátku, či sportem v multifunkčním hřišti.

4.4.6 Revitalizace veřejných ploch KOLONIE

Projekt revitalizace veřejných ploch na území města Vsetín se do objemu vynaložených prostředků řadí mezi tři nejdražší realizované projekty. Nejnákladnější projekt byl realizován v roce 2007. Jednalo se o výstavbu logistického centra odpadů pro mikroregion Vsetínsko. Druhá nejvíce finančně nákladná akce byla realizace závodu na zpracování biologicky rozložitelného odpadu z roku 2011. Třetí nejdražší projekt byla právě revitalizace veřejných ploch Kolonie, prováděna v roce 2014. Základní informace o projektu jsou sepsány v tabulce č. 17.

Tabulka 17 Základní údaje o projektu revitalizace veřejných ploch Kolonie

Žadatel projektu	město Vsetín
Prioritní oblast Integrovaného operačního programu (IOP)	5. Národní podpora územního rozvoje - Cíl konvergence
Oblast podpory IOP	5.2. Zlepšení prostředí v problémových sídlištích
Datum zahájení projektu	05. 09. 2014
Datum ukončení projektu	30. 09. 2015
Celkové výdaje projektu	44 561 854,00
Dotace ERDF (85%)	36 886 712,00
Vlastní zdroje města (15%)	7 675 142,00

Zdroj: Internetové stránky města Vsetín, vlastní zpracování

Na základě stížností obyvatel žijících v problémové lokalitě, došlo po domluvě zastupitelů města k zasedání, na kterém probíhala diskuze o již žádané revitalizaci obytných území v centru města Vsetín. Situace byla pro občany nevyhovující z důvodů růstu automobilové dopravy. Docházelo tak k rychlému naplňování parkovišť. Obyvatelé neměli místo na zaparkování svých aut, a proto na území Kolonie vznikalo tzv. živelné parkování. Občané byli nuceni svá auta parkovat i na taková místa, na kterých by za normálních okolností auto stát nemělo. K tomuto problému se přidal i nežádoucí stav chodníků a komunikací, zastaralý městský mobiliář a neudržované vnitrobloky.

Předmětem projektu byla tedy revitalizace území Kolonie. Ta se nachází v deprivované zóně Integrovaného plánu rozvoje města Vsetín. Jedná se o obytný soubor se zástavbou polootevřených bloků domů, která je charakteristická pro 30. léta minulého

století, viz obrázek č. 14. Do této lokality patří ulice Tyršova, U Hřiště, Na Plavisku, Na Kamencích a ulice Sušilova. Kolonie je lokalizována přímo v centru města. Zastaralé území je z velké části tvořeno bytovými jednotkami. Sídlo zde mají také lékaři, obchody i firmy (žádost o dotaci, 2013).

Obrázek 14 Poloha revitalizace veřejných ploch Kolonie a jeho situační plán

Zdroj: googlemaps.cz, interní materiál, vlastní zpracování

V *přípravné fázi* byla vytvořena projektová dokumentace zahrnující podrobný položkový rozpočet a harmonogram prací. Město v této fázi z rozpočtu vyčlenilo 320 tis. Kč na předfinancování projektu. Požádalo také o územní rozhodnutí a stavební povolení. Dále proběhlo zpracování žádosti o dotaci a po jejím schválení projekt přešel do *realizační fáze*. Zde bylo cílem zrealizovat dílo v souladu s projektovou fiší a uzavřenou smlouvou o dílo. Jelikož se s realizací projektu začalo v září, tedy před zimními měsíci, musela se realizace projektu rozdělit do dvou etap. První skončila v listopadu 2014 a druhá etapa začala v březnu 2015.

V rámci obou etap došlo na území Kolonie k vybudování:

1. pěších chodníků,
2. odstavných a parkovacích ploch,
3. ploch pro kontejnery na komunální odpad,
4. ploch hřišť,

5. odpočinkových ploch s herními prvky pro děti,
6. mobiliáře – lavičky, stoly, odpadkové koše, stojany na kola,
7. nového osvětlení,

Dokončením všech výše vypsanych aktivit byla ukončena realizační fáze projektu. Hotové dílo bylo realizátorem projektu předáno městu ve smluveném termínu dne 30. 9. 2015. Revitalizované plochy Kolonie byly v poslední provozní fázi předány do vedení odboru správy a údržby majetku. Ta bude po dobu udržitelnosti provádět pravidelnou údržbu a opravy. Manažer projektu je zavázán k podávání informací o udržitelnosti projektu po dobu 5 let. Informace podává centru pro regionální rozvoj v Olomouci. Po tuto dobu není možné z opraveného území vybírat jakékoliv poplatky (žádost o dotaci, 2013).

Dopady projektu na rozvoj území

- Zvýšení kvality života obyvatel – výstavbou došlo ke zkvalitnění obytné funkce a prostředí. Dětem vznikly nové prostory na trávení volného času, dospělým občanům zase na relaxaci,
- Vyšší atraktivita lokality – dříve byla Kolonie veřejností vnímána jako zchátralé území, ve kterém se z větší části pohybovali problémoví občané. Nyní má zrekonstruované území mnohem vyšší prestiž. Došlo k zatraktivnění 23 201 m² plochy. Nyní zde tráví volný čas i rodiny s dětmi, které na území Kolonie nebydlí, avšak pouze ji navštěvují,
- Zlepšení dopravní infrastruktury – vybudováním nových parkovacích míst se zklidnila automobilová doprava, zpřehlednily se křižovatky, a také se posílila bezpečnost pro pěší provoz a cyklistickou dopravu,
- Zlepšení komunikace s občany – hlavním cílem každé obce či města je mít co nejspokojenější obyvatel. V tomto projektu probíhala neustálá komunikace mezi městem a občanem žijícím v problémovém území. Projekt byl mnohokrát veřejně projednán tak, aby výsledné řešení odpovídalo na požadavky obyvatel. Hlavním cílem bylo z obou stran zatraktivnění obytné zóny. Realizací projektu bylo cíle dosaženo.

4.4.7 Úprava ploch u trati ČD Trávníky – Rybníky

Městské části Trávníky a Rybníky jsou situovány na okraji města a nachází se kousek od rychlostní silnice č 57, která vede do Valašského Meziříčí, viz obrázek č. 15. Tyto dvě sídliště jsou děleny jak železnicí, tak městskými parky, které byly předmětem projednávání zastupitelstva. Ve východní části města se nachází městská část Rybníky a v západní části Trávníky.

Obrázek 15 Městská část Rybníky, Trávníky a rekonstruovaný park na mapě

Zdroj: mapy.cz, vlastní zpracování

K revitalizaci obou parků mělo dojít již v roce 2009. K posunutí realizace projektu došlo z důvodu projednávání akce s obyvateli města Vsetín. Hlavním problémem byl diskutován podchod, který sloužil k podcházení kolejí z jedné městské části do druhé. Ten však byl tak zastaralý a zchátralý, že občané raději kolejiště přecházeli. Toto přebíhání kolejí mělo tragický dopad nejen na jednoho kolemjdoucího, a tak se zastupitelé města spolu s občany rozhodli vybudovat podchod zcela nový. Podchod pod železniční trať byl součástí revitalizace parku Trávníky – Rybníky, avšak hrazen byl z městského rozpočtu ve výši 2,9 mil. Kč. Revitalizace obou parků byla spolufinancována prostřednictvím dotace z Evropské Unie. Město na realizaci projektu ze svých zdrojů vynaložilo přes 4 mil. Kč, viz tabulka č. 18.

Tabulka 18 **Základní údaje o projektu Úpravy ploch u trati ČD Trávníky - Rybníky**

Žadatel projektu	město Vsetín
Prioritní oblast Integrovaného operačního programu (IOP)	5. Národní podpora územního rozvoje - Cíl konvergence
Oblast podpory IOP	Zlepšení prostředí v problémových sídlištích
Datum zahájení projektu	28. 04. 2014
Datum ukončení projektu	26. 08. 2014
Celkové výdaje projektu	27 560 488,00 Kč
Dotace ERDF (85%)	23 426 414,00 Kč
Vlastní zdroje města (15%)	4 134 074,00 Kč

Zdroj: internetové stránky města Vsetín, vlastní zpracování

Cílem projektu bylo vybudování nejen bezpečného podchodu pod železniční tratí, ale také revitalizace obou městských parků, které byly ve špatném stavu. Oba parky se nachází v těsné blízkosti centra města. Jsou využívány obyvateli přilehlých sídlišť Trávníky a Rybníky. Jedná se o největší parky na Vsetíně. Jejich rozloha dohromady činí 52 tis. m². Před revitalizací byly parky využívány zejména bezdomovci a občany, kteří obtěžovali obyvatele hlukem a znečišťovali prostředí. Tito lidé trávily dny v parcích především kvůli chátrajícímu stavu a jejich neatraktivitě. Nacházelo se zde i nedostatečné osvětlení, a tak měli obyvatelé strach tímto místem ve večerních hodinách procházet. Po dlouhá léta se tak zde scházely pouze skupiny problémových občanů. Revitalizace parků jim opět vrátila jejich původní funkci, a to místo na trávení volného času pro širokou veřejnost.

Realizační část byla rozdělena na 2 etapy. Prvně proběhla revitalizace parku Rybníky a následně pak parku Trávníky. V obou případech došlo ke stejnému pracovnímu postupu. V první řadě se provedla příprava území. Odstranily se původní zpevněné plochy. Následovaly terénní úpravy, vybudování chodníků. Po úpravě terénu byla plocha připravena pro výstavbu dětských hřišť a zakomponování dětských hracích prvků. Následně proběhla instalace svítidel, pořídil se mobiliář (lavičky, klepače na koberce, odpadkové koše atd.) a nakonec došlo k sadovým úpravám, především k výsadbě zeleně (žádost o dotaci, 2013).

Dopady projektu na rozvoj území:

- Zvýšení atraktivity území – nyní jsou parky využívány širokou veřejností, nikoli pouze bezdomovci a problémovými lidmi. Proběhla revitalizace 51 633 m².
- Zvýšení využití volnočasových aktivit občanů – v parcích byla nainstalována venkovní posilovna, postaveno multifunkční hřiště nebo zrekonstruován mini-golf,
- Zvýšená bezpečnost ve městě Vsetín – proběhla výstavba nového podchodu. Občané již nepřebíhají kolejiště, ale využívají podchod,
- Zlepšení vzhledu města – před realizací byly občany parky vnímány jako neatraktivní místa. Nyní zlepšují vzhled města.

4.4.8 Cyklostezka Jasenice

O výstavbě cyklostezky se na radnici vedly dlouholeté debaty. Prvotní nápad na realizaci cyklostezky vznikl kvůli nevyužitému železničnímu mostu, po kterém v minulosti jezdila vlečka do průmyslového areálu Zbrojovka. Tento železniční most se nachází v blízkosti hlavního vlakového a autobusového nádraží. Cyklisti by tedy jednoduše vystoupili z vlaku či autobusu, a aniž by museli jezdit dálku po hlavní silnici z důvodu napojení se na cyklostezku, mohli se na ni napojit ihned při výstupu na nádraží. A proto se výstavba cyklostezky jevila jako nejlepší nápad.

Tabulka 19 Základní údaje o projektu Cyklostezka Jasenice Vsetín

Žadatel projektu	město Vsetín
Datum zahájení projektu	27. 04. 2015
Datum ukončení projektu	18. 11. 2015
Celkové výdaje projektu	14 956 285,00 Kč
Příspěvek od Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI)	6 206 972,00 Kč
Vlastní zdroje města	8 749 313,00 Kč

Zdroj: internetové stránky města Vsetín, vlastní zpracování

Město Vsetín po schválení dotace ze Státního fondu dopravní struktury bezprostředně započalo fyzickou realizaci stavby cyklostezky. Došlo však k menší změně plánu. Původně byla výše ceny projektu stanovena na 25 mil. Kč. Město obdrželo příspě-

vek pouze 6 mil. Kč, a proto se představitelé města rozhodli, že upustí od prvotního plánu. Výstavba cyklostezky tedy nezačala od hlavního nádraží, došlo k jejímu zkrácení o cca kilometr. Začátek trasy byl přesunut k parkovišti marketu Kaufland. Tímto došlo ke snížení celkové ceny projektu z 25 mil. Kč na 16 mil. Kč. I tak město muselo tento projekt z větší části financovat pomocí vlastních zdrojů. Kapitálové výdaje se tak na realizaci cyklostezky v roce 2015 pohybovaly ve výši 8 mil. Kč. Nicméně představitelé města předpokládají, že se jim v budoucnu podaří sehnat potřebnou dotaci, aby mohlo dojít k realizaci prvotní myšlenky.

U startu cyklostezky bylo vytvořeno 8 parkovacích míst a dřevěné posezení, které slouží ať už k obutí si kolečkových bruslí, či pouze k odpočinku. Šířka cyklostezky je 3 metry a celková délka 3,3 km. Po cestě se nachází 3 odpočívadla. Jedná se o dřevěné posezení se stojanem na kola, košem na odpadky a informační tabuli. Asfaltová cesta cyklostezky vede podél bývalé trasy železniční vlečky do areálu Zbrojovka, viz obrázek č. 16 (červená trasa).

Obrázek 16 Poloha cyklostezky Jasenice Vsetín

Zdroj: mapy.cz, vlastní zpracování

Cyklostezka byla vybudována nejen pro cyklisty, bruslaře či procházející se chodce. Tento projekt byl především navržen z důvodu zlepšení dopravy zaměstnanců do místa výkonu práce, respektive do areálu Zbrojovka. V současné době zde sídlí mnoho výrobních firem, tedy zaměstnavatelů pro občany města Vsetín i jeho okolí. V minulosti

vznikaly při dopravě do Zbrojovky potíže. Zaměstnanci, kteří využívají na přepravu do práce kolo, byli nuceni používat frekventovanou hlavní silnici. Ta je na obrázku č. 13 vyznačena zelenou přímkou. Často docházelo cyklisty k omezování automobilové dopravy či k dopravním zácpám. Na tomto úseku bývá navíc snížená viditelnost, a tak opětovně zaměstnancům vznikaly nebezpečné situace na silnici.

Kromě realizace nové cyklostezky došlo na trase i k zabudování veřejného osvětlení. Proběhla instalace 106 svítidel. Toto přispělo k většímu využívání cyklostezky jako dopravní trasy pro zaměstnance firem Zbrojovky. Podél cyklostezky byla v rámci realizační fáze projektu také vysázena okrasná zeleň.

Dopad projektu na rozvoj území

- Zvýšení úrovně cestovního ruchu – cyklostezka Jasenice vede do areálu Zbrojovka, odkud je dále možno pokračovat přes hřeben na turisticky vyhledávané místo - Cáb či do Dinotic. Před výstavbou cyklostezky bylo tuto trať možné absolvovat pouze po hlavní frekventované silnici,
- Zvýšení úrovně životního prostředí – předpokládá se, že začne do práce jezdit na kole více zaměstnanců. Tím se eliminuje počet aut dojíždějících do místa výkonu práce a tím se tak sníží objem vypouštěných výfukových plynů z automobilů. Tato skutečnost povede ke zlepšení úrovně životního prostředí,
- Příznivý vliv na trvale udržitelný rozvoj – cyklistická doprava nepřímo snižuje hluk v území,
- Zvýšení úrovně dopravní infrastruktury ve městě Vsetín,
- Zvýšení volnočasového vyžití občanů v zimním období – napadnutý sníh na cyklostezce je možné v zimě upravit rolbou a tím tak vytvořit trasu pro vyznavače běžek.

Diskuze

V rámci praktické části diplomové práce byla provedena analýza finanční kondice města Vsetín za období 2008 – 2015 a následně rozbor investičních projektů, které byly v tomto období realizovány a které měly významný dopad na rozvoj území.

Na základě poskytnutých materiálů bylo *analýzou příjmů* zjištěno, že město získávalo do rozpočtu za sledované období největší část příjmů z příjmů daňových a přijatých dotací. V průběhu sledovaného období se daňové příjmy pohybovaly okolo 350 mil. Kč. Pouze v období ekonomické krize klesly pod hranici 200 mil. Kč. V roce 2012 došlo po zotavení ekonomiky k opětovnému nárůstu daňových příjmů do veřejného rozpočtu. Bylo vysledováno, že téměř jednu třetinu daňových příjmů tvořila daň z přidané hodnoty (DPH). Každým rokem dosahovala hranice minimálně 100 mil. Kč. Přijaté transfery se naopak do roku 2011 pohybovaly na vysoké úrovni. Jejich hodnota oscilovala kolem 300 mil. Kč. Rapidně se začaly snižovat až v roce 2012. Klesly na hranici 100 mil. Kč. O rok později (2013) došlo k ještě většímu propadu, a to až na 60 mil. Kč. Daňové příjmy za analyzované období téměř vždy převyšovaly přijaté transfery. V roce 2008 však došlo k výjimce. Přijaté dotace byly o 60 mil. Kč vyšší než daňové příjmy. Bylo tomu tak kvůli vysoké investici do rozvoje území. Probíhalo dokončení nákladného projektu. Dovršovala se výstavba logistického centra odpadů pro Mikroregion Vsetínsko, což byl nejnákladnější (170 mil. Kč) a nejdéle trvající projekt za posledních 7 let.

Město Vsetín v období 2008 – 2015 disponovalo vysokými vlastními příjmy. Vždy tvořily více než polovinu celkových příjmů. V roce 2012 podíl ještě vzrostl, jelikož došlo k přechodu výplat sociálních dávek z města Vsetín na Úřad práce ČR. Dostatek vlastních příjmů signalizovalo, že v tomto období nebyla municipalita na přijatých transferech závislá. Byla schopna si své potřeby financovat sama.

Provedenou *analýzou výdajů* bylo vysledováno, že celkové výdaje byly za analyzované období téměř vždy tvořeny ze 70 % běžnými výdaji. Do roku 2012 se běžné výdaje pohybovaly okolo 550 mil. Kč. Následující rok klesly o cca 36 %. Ke snížení výdajů vedl přechod výplat sociálních dávek na Úřad práce ČR. Město tak přestalo vyplácet veškeré nepojistné sociální dávky, včetně podpory v nezaměstnanosti. Od roku 2012 je za výplaty zodpovědný Úřad práce ČR, nikoliv jednotlivé města a obce.

Podstatně menší podíl měly na celkových výdajích výdaje kapitálové. V roce 2008 byly za sledované období nejvyšší. Dosahovaly téměř 207 mil. Kč. V tomto roce probíhala realizace nejrozsáhlejšího projektu za posledních 7 let. Jednalo se o kompletní výstavbu areálu logistického centra odpadů pro Mikroregion Vsetínsko. Město taktéž financovalo stavební úpravy silnice třetí třídy ve výši 10 mil. Kč nebo rekonstrukci smuteční obřadní síně v hodnotě 22 mil. Kč. V roce 2009 kapitálové výdaje poklesly o více než 100 %. Snížily se z 206 mil. Kč na necelých 96 mil. Kč. V tomto roce bylo město Vsetín velmi opatrné s kapitálovými výdaji, jelikož došlo k oslabení ekonomiky hospodářskou krizí. Od roku 2010 začaly kapitálové výdaje opět narůstat. V roce 2011 město Vsetín z vlastních zdrojů financovalo projekt Bike aréna v částce 380 400 Kč. Taktéž došlo k výstavbě areálu pro biologicky rozložitelné odpady. Na tomto projektu se vlastními zdroji město podílelo v částce cca 5, 5 mil. Kč. K dalšímu růstu kapitálových výdajů došlo v roce 2014. V tomto roce bylo realizováno mnoho projektů s dopady na rozvoj území města Vsetín. Dokončila se např. výstavba letního koupaliště U Průmyslové střední školy. Město na tuto akci neobdrželo žádnou dotaci, a tak bylo z rozpočtu pro tento rok vyčleněno celkem 19 mil. Kč. Proběhla také revitalizace zchátralé obytné oblasti Kolonie. Město z vlastních zdrojů zaplatilo 7, 5 mil. Kč. Jako poslední kapitálový výdaj v roce 2014 byl určen na realizaci projektu s názvem Úprava ploch u trati ČD Trávníky – Rybníky. Municipality z vlastních zdrojů uhradila přes 4 mil. Kč.

Provedená analýza salda příjmů a výdajů poukázala na každoroční snižování celkových příjmů. Největší pokles zaznamenaly příjmy daňové. I po značném poklesu celkových příjmů město zvládlo hospodařit s přebytkovým rozpočtem. Výjimkou byly tři roky, ve kterých město hospodařilo se záporným rozpočtem. Hospodaření s deficitem začalo v roce 2009. Celkové příjmy v tomto roce poklesly téměř o 21 %, přičemž celkové výdaje o pouhých 5 %. Došlo tedy k převaze výdajů nad celkovými příjmy, a tím tak ke schodku ve veřejném rozpočtu. I když město hospodařilo s deficitem, mělo dostatek finančních prostředků na financování již započatých investičních projektů. Město Vsetín si totiž v minulosti vytvářelo rezervy. V roce 2008 bylo saldo příjmů a výdajů ve výši 100 mil. Kč. Část těchto finančních prostředků bylo uloženo do rezerv. Z rezerv se pak pokrývaly veškeré aktivity města, aniž by si na jejich financování museli půjčovat od finančních institucí. Dopady hospodářské krize v období 2009 – 2011 tak město zvládlo bez větších problémů. V roce 2009 a 2010 si dokonce město nepůjčilo žádné

krátkodobé peněžní prostředky. Splácelo pouze dlouhodobou půjčku ve výši 1 802 tis. Kč, která byla určena na realizaci nejnákladnějšího projektu s názvem „Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko“ se splatností 31. 12. 2013. V následujícím roce 2011 banka poskytla městu Vsetín kontokorentní úvěr v částce 100 mil. Kč. Měl sloužit k zajištění platební neschopnosti města při časovém nesouladu realizovaných projektů. Započala totiž výstavba areálu na zpracování biologicky udržitelného odpadu ve výši 53 mil. Kč, a proto bylo nutné na tuto realizaci sehnat finanční prostředky. V tomto roce bylo vyčerpáno cca 32 mil. Kč. V následujícím roce pak ihned vše splaceno. Od roku 2012 se ekonomická situace začala zlepšovat a město se opět vrátilo k hospodaření s přebytkem. Tato skutečnosti trvala až do roku 2015.

Následující kapitola byla zaměřena na výpočty jednotlivých ukazatelů finanční stability města. Jako první byl proveden výpočet a zobrazen vývoj ukazatele procentní podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech. Tento ukazatel signalizuje, jaký podíl ze svých příjmů municipalita ušetřila. Neměl by klesnout pod 10 %. Pokud by tato situace dlouhodobě nastala, mohlo by v budoucnu dojít k potencionálním finančním potížím. Hodnoty se pod 10 % pohybovaly v letech 2009 – 2011. Situaci lze vysvětlit jak propadem běžných příjmů, tak i čistého přebytku běžného rozpočtu. K tomuto stavu došlo především kvůli probíhající ekonomické krizi. Od roku 2012 se čistý přebytek běžného rozpočtu zvyšoval. Tím se tedy zvýšil i celkový podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech. V roce 2013 vykazoval ukazatel druhý nejvyšší podíl od roku 2008. Jednalo se o 25 %. V roce 2008 byla výše ukazatele na největší úrovni, a to na 30 %.

Následně byl proveden výpočet ukazatele dluhové služby. Tento ukazatel je každým rokem Ministerstvem financí počítán pro každou obec a kraj v ČR a signalizuje jejich procentuální zadlužení. V případě, že je vyšší než 30 %, musí daná obec či kraj vysvětlit, proč je dluhová služba na tak vysoké úrovni a musí přijmout taková opatření, která tomuto překročení ukazatele dluhové služby v příštím roce zabrání. Za analyzované období město Vsetín nevykazovalo hodnoty vyšší než 30 %. Město se tak po celé sledované období nemuselo obávat přijetí dopisu z Ministerstva financí. Každým rokem se ukazatel dluhové služby pohyboval okolo 0,5 %. Pouze v roce 2008 byl ukazatel 2,81 %. Dluhová služba byla v tomto roce vysoká. Město hradilo splátky dlouhodobých přijatých prostředků v částce cca 22 mil. Kč. Splátka ve výši 15 mil. Kč byla určena na

realizaci projektu Logistického centra odpadů pro Mikroregion Vsetínsko, druhá splátka byla zaslána Sociálnímu fondu životního prostředí (SFŽP) ve výši 2 mil. Kč a poslední splátka plynula opět SFŽP na projekt skládka Seninka v částce 1, 2 mil. Kč. V dalších letech bylo město zadluženo pouze minimálně. Ukazatel se pohyboval okolo 0,5 %. V roce 2014 a 2015 byl pouhých 0,17 %.

Na výpočet ukazatele dluhové služby navazoval výpočet ukazatele krytí dluhové služby. Ten říká, kolikrát je obec schopna krýt čistým přebytkem běžného rozpočtu dluhovou službu města. Čím je tedy vyšší výsledek ukazatele, tím vyšší je krytí dluhové služby a tím pádem je i vyšší schopnost podniku hradit náklady spojené s využíváním cizích zdrojů. Pokud by ukazatel krytí dluhové služby vykazoval čísla nižší než 1, znamenalo by to potíže. Město Vsetín však takových hodnot nedosahovalo. Vždy byl ukazatel vyšší než 1. V roce 2008 bylo město schopno pokrýt své náklady na splátky celkem 7x. Pouze v jediném roce mělo město vysokou dluhovou službu (22 mil. Kč), avšak vysoký byl i čistý přebytek běžného rozpočtu, a proto ukazatel krytí dluhové služby neklesl pod 1. Mírné výkyvy probíhaly v období 2009 – 2011. Hodnoty se pohybovaly na nízké hranici do 10. Nejvyšší ukazatel krytí dluhové služby byl zaznamenán v roce 2014 a 2015, kdy municipalita splácela pouze jeden úvěr, a to ve výši 583 tis. Kč. K tomuto číslu byl ještě připočítán leasing na automobil. I tak byl ukazatel krytí dluhové služby vysoký a město Vsetín dokázalo v roce 2014 pokrýt svůj dluh 87 x a v roce 2015 dokonce 106 x.

Bylo také vysledováno, že se za analyzované období držela celková zadluženost na 1 obyvatele při nízkých hodnotách. Každým rokem byl občan zadlužen cca 2 000 – 3 000 Kč. V roce 2011 nastal růst. Na každého občana připadal 6 680 Kč dluh. Ke zvýšení dluhu došlo kvůli nárůstu krátkodobých závazků.

Celková zadluženost obce vykazovala za sledované období velmi nízká procenta. V roce 2008 a 2009 se pohybovala pod 2 %. V dalších letech se celková zadluženost zvyšovala. V roce 2011 dosáhla nejvyšších hodnot, a to 8,85 %. Avšak ani tento výsledek není nijak negativní. Stále říká, že město preferuje financování vlastními zdroji. Od roku 2012 se celková zadluženost snižovala. V roce 2015 klesla až na 3,22 %.

Jako poslední ukazatele analýzy finanční kondice města Vsetín byly provedeny výpočty tří likvidit. Přesněji likvidity běžné, pohotové a peněžní. Ukazatel běžné likvidity byl ve všech letech, kromě roku 2011 vyšší než 1. Znamená to tedy, že bylo město

schopno ve stanovených termínech rychle splácet své závazky. Kdyby v letech s běžnou likviditou větší než 1 město přeměnilo svá oběžná aktiva na peníze, mohlo by bez problémů splatit jeho veškeré krátkodobé závazky. Ukazatel pohotovosti likvidity se pohyboval téměř v totožných hodnotách, jelikož byl jeho výpočet snížen pouze o zásoby. Zásobami totiž město ve velké míře nedisponovalo. Situace byla tedy stejná jako u předchozí běžné likvidity. V případě, že by město přeměnilo veškerá oběžná aktiva snížená o zásoby na peníze, bylo by schopné zaplatit veškeré své krátkodobé závazky. Jako poslední byl proveden výpočet peněžní likvidity, nebo také likvidity okamžité. Bylo vysledováno, že město v roce 2008 a 2011 nemělo dostatek finančních prostředků na splacení svých krátkodobých závazků. Krátkodobý finanční majetek byl na nízké úrovni a krátkodobé závazky zase na úrovni vysoké. Proto ukazatel nedosáhl ani minimální požadované hodnoty 0,2.

V návaznosti na každoroční hospodaření obce s přebytkovým rozpočtem byla provedena analýza osmi vybraných investičních projektů. Město si totiž mohlo dovolit uvolňovat finanční prostředky na investice, které měly významný dopad na rozvoj území. První projekt realizovaný ve sledovaném období byla výstavba logistického centra odpadů pro Mikroregion Vsetínsko v částce cca 170 mil. Kč. Logistické centrum slouží ke svozu a následnému zpracování různých druhů odpadu. Tento projekt byl dle autorky z hlediska dopadu na rozvoj území nejvýznamnější. Vybudováním logistického centra odpadů se zvýšil počet volných pracovních míst (cca 70 VPM), což vedlo ke snížení nezaměstnanosti na Vsetínsku. Tento fakt byl autorkou považován za zásadní. Realizací projektu bylo také docíleno zvýšení atraktivity města Vsetín. Došlo ke zvýšení povědomí občanů o třídění a recyklaci odpadu a tím tak k eliminaci černých skládek na území. Nyní je tedy město a jeho okolí mnohem čistější.

V roce 2011 proběhlo zahájení realizace bike arény v místní části Semetín. Na tenkrát nevyužitých místech přírodních krás v pohoří Hostýnských vrchů, se dnes nachází atraktivní bike aréna v délce 16 km. Aréna je realizována tak, aby tvořila jednotlivé, na sebe navazující okruhy. Výchozí bod je vždy cyklostezka Bečva ve Velkých Karlovicích. Odtamtud se pak jezdec dostane Hostýnskými vrchy až do 30 km vzdáleného Semetína, kde se může napojit na další cyklostezku. Hlavní dopad realizace tohoto projektu vedl ke zvýšení úrovně cestovního ruchu. K 31. 8. 2016 navštívilo bike arénu 16 550 zájemců nejen ze Vsetína, ale i cykloturisté ze vzdálenějších koutů ČR. Zvýšila se také

atraktivita města. Projekt podobného rozsahu totiž v okolí města Vsetín ani v celém Zlínském kraji nebyl realizován. Město z vlastních zdrojů vynaložilo 380 400 Kč.

Následující projekt, realizovaný ve stejném roce jako výstavba bike arény, byl pokračováním prvního projektu s názvem Logistické centrum odpadů pro Mikroregion Vsetínsko. Realizace tohoto projektu byla jeho druhou etapou. Cílem projektu byla výstavba závodu na zpracování biologicky rozložitelného odpadu, který je produkován na území města Vsetín v rámci údržby městské zeleně. Zpracovaný substrát je pak zpětně využit ke hnojení a revitalizaci půdy. Ta bývá často poškozena smogem, stavební sutí či dalšími negativními vlivy. Město v tomto roce z vlastních prostředků na realizaci projektu vynaložilo celkem 5,5 mil. Kč. Tato investice se však městu vyplatila. Nemusí již vynakládat vysoké poplatky za skládkování. Došlo tak ke snížení nákladů na zpracování bioodpadu. Město se také stalo soběstačnějším. Zeleň, která se na území posbírání a svezce do závodu, je zpracována a výsledný substrát se poté znovu používá k regeneraci půdy. Město tak šetří finanční prostředky, které by muselo vynaložit na potřebné organické hnojivo. Výstavbou závodu na zpracování BRO došlo také ke zlepšení životního prostředí. Při skládkování BRO docházelo k nebezpečnému uvolňování metanu, který měl vliv na stupňování antropogenních vlivů na skleníkový efekt.

Čtvrtý, autorkou vybraný projekt s dopadem na rozvoj území, vedl ke zkvalitnění výuky cizích jazyků ve všech vsetínských základních školách. Tento projekt nebyl finančně příliš náročný (z vlastních zdrojů města plynulo 871 921 Kč), avšak měl významný dopad nejen na rozvoj území města Vsetín, ale i na rozvoj budoucnosti naší společnosti. Pozvedla se úroveň základního školství modernější a kvalitnější výukou cizích jazyků. Projekt je zaměřen na progres jazykové gramotnosti studentů. Cílem je zlepšit úroveň komunikace studentů alespoň ve dvou světových jazycích. Předpokládá se, že tito studenti budou mít v budoucnu lepší uplatnění na trhu práce. Realizací projektu došlo také k podpoře sociálně znevýhodněných žáků. Na ZŠ Luh i ZŠ Trávníky totiž studují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

V roce 2013 proběhla pro město realizace finančně nejnákladnějšího projektu. Jednalo se o kompletní rekonstrukci letního průmyslového koupaliště. Město žádalo o dotaci, avšak ta byla v celé výši zamítnuta. Muselo tak hradit celkovou výši nákladů z vlastních zdrojů. Kompletní suma rekonstrukce letního koupaliště byla ve výši 33 mil. Kč. Tato suma byla rozdělena do dvou splatných etap. První částka byla uhrazena

v roce 2013, aby se mohlo začít s demoličními pracemi. Jednalo se o 8 mil. Kč. V roce 2014 pak došlo k samotné výstavbě letního koupaliště. Město Vsetín uvolnilo z rozpočtu zbylou částku, tedy 25 mil. Kč. Provedenou rekonstrukcí letního koupaliště došlo jak k zatraktivnění volnočasových aktivit občanů města, tak zároveň i ke zvýšení kvality života občanů. Obyvatelé již mají místo, kde mohou chodit v letních měsících trávit svůj volný čas. Před vybudováním tohoto koupaliště měli občané města k dispozici pouze jeden venkovní bazén, který se nacházel v těsné blízkosti bydliště romských obyvatel. Ti ho hojně navštěvovali a občané tam odmítali chodit. Proto vznikl velký ohlas na vybudování tohoto koupaliště. Nachází se na opačném konci Vsetína, tudíž i velmi daleko od romských domovů.

Další finančně náročný projekt z hlediska kapitálových výdajů města byla revitalizace veřejných ploch Kolonie. Jednalo se o revitalizaci obytných území v centru města, které byly již zchátralé a neudržované. Navíc zde stále narůstala automobilová doprava, která stěžovala životy zde žijících občanů. Provedenou realizací vznikla nová parkovací místa, pěší chodníky, dětská hřiště, odpočinkové plochy s herními prvky pro děti, osvětlení a nové mobiliáře (lavičky, stoly, odpadkové koše, stojany na kola). Finančně byla realizace tohoto projektu náročná. Z vlastních zdrojů města bylo vyčleněno 7 675 142 Kč. Zbýlých cca 37 mil. Kč bylo financováno z dotace Evropského fondu pro regionální rozvoj. Projekt měl významný dopad na rozvoj území. Vybudováním nových parkovacích míst se zlepšila dopravní infrastruktura v obytné zóně. Zklidnila se automobilová doprava, zpřehlednily se křižovatky a také se posílila bezpečnost pro pěší provoz a cyklistickou dopravu. Byla provedena revitalizace 23 201 m² ploch.

Předposlední projekt, který byl autorkou vybrán, byl zaměřen na úpravu ploch u trati ČD Trávníky – Rybníky. Předmětem úpravy ploch bylo vybudování zcela nového podchodu pod kolejištěm a revitalizace dvou parků. Jeden nacházející se na straně městské části Trávníky a druhý v městské části Rybníky. Vybudování nového podchodu bylo hrazeno z rozpočtu města Vsetín ve výši 2,9 mil. Kč. Na revitalizaci parků byla vyřízena dotace ve výši 23 mil. Kč (85 %). Zbýlých 15 % město financovalo z vlastních zdrojů (4 mil. Kč). Revitalizací projektu úpravy ploch trati ČD Trávníky – Rybníky došlo k výstavbě dětských hřišť, venkovní posilovny a k zakomponování dětských hracích prvků. Proběhla revitalizace 51 633 m² ploch. Zatraktivnily se oba dva parky. V minulosti byly totiž navštěvovány pouze bezdomovci a problémovými občany. Vy-

budováním podchodu došlo v jeho blízkosti ke zvýšení bezpečnosti. Před výstavbou podchodu lidé přebíhali kolejiště a hazardovali tak se svými životy. V neposlední řadě se posunul na vyšší úroveň vzhled města Vsetín. Parky již nejsou vnímány jako neatraktivní místa. Naopak, v současné době zlepšují vzhled a atraktivitu města Vsetín.

Jako poslední projekt s dopadem na rozvoj území byla provedena výstavba cyklostezky Jasenice. Realizace projektu proběhla v roce 2015. Celkové výdaje činily cca 15 mil. Kč. Město obdrželo příspěvek od Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 6 mil. Kč. Zbylých cca 9 mil. Kč město doplatilo z vlastních zdrojů. Došlo k vybudování 3,3 km dlouhé cyklostezky. Cílem tohoto projektu bylo zvýšit bezpečnost přepravy zaměstnanců do práce, kteří využívali kolo jako dopravní prostředek. Cíle bylo dosaženo. Zaměstnanci v současné době využívají cyklostezku, nikoli hlavní silnici. Snížil se tedy provoz cyklistů na silnici a tím také omezování automobilové dopravy. Zvýšila se úroveň dopravní infrastruktury ve městě Vsetín.

Po provedení analýzy finanční kondice města Vsetín může být autorkou konstatováno, že v období 2008 – 2015 bylo město ve velmi dobré finanční kondici. Nemělo s hospodařením žádné výrazné problémy. Rozpočet byl v deficitu pouze ve 3 letech (2009 – 2011) a to kvůli ekonomické krizi na trhu. I v těchto letech však město bez problémů financovalo různé realizace investičních projektů, aniž by si muselo půjčovat finanční prostředky od banky. Kapitálové výdaje byly převážně hrazeny z přebytků z rozpočtů minulých let. Např. v roce 2008 byl přebytek ve výši 100 mil. Kč. Analýzou zadluženosti bylo vysledováno, že město po celé sledované období nebylo téměř zadlužené. Dluhová služba se pohybovala okolo 0,5 %. Město si bylo schopné pokrýt své náklady na splátky z čistého přebytku běžného rozpočtu až 107 x. Celková zadluženost oscilovala okolo 3 %. Ani ukazatele likvidit nevysledovaly žádné potíže s platební neschopností. Finanční kondice města tedy byla v analyzovaném období zdravá. Co by však mohlo město Vsetín zlepšit? Zvýšit úroveň občanské vybavenosti a infrastruktury. Tímto by došlo ke zkvalitnění života ve městě Vsetín a tím tak k přílivu nových obyvatel. Čím větší počet obyvatel, tím vyšší výběr daní, což je prospěšné pro veřejný rozpočet. Podobná strategie by mohla platit na přilákání samostatně výdělečně činných osob. Z nich totiž do obecního rozpočtu plyne 30 % výnosu dle trvalého bydliště. Město může podnikatele přilákat např. levnými pronájmy podnikatelských prostor nebo zlevněnými pozemky na stavbu. Dále by mohlo město dosáhnout vyšších kapitálových příjmů např.

prodejem nevyužívaných pozemků. Za celé sledované období byla totiž výše kapitálových příjmů zanedbatelná. Pokud by došlo ke zvýšení daní a tím tak k vyšším příjmům do rozpočtu, mohlo by se ještě více investovat do rozvoje území. V místní části Ohrada se např. nachází zchátralý bývalý fotbalový stadion. Tento prostor je nevyužitý a i nadále chátrá. Mohlo by se zde např. vystavět obchodní centrum. Výstavbou by se vytvořila nová pracovní místa. Přišli by zde živnostníci, což by vedlo kvůli výběru daní a placení nájemného prostor ke zvýšení příjmů do rozpočtu. Mohlo by taktéž dojít ke znovuoobnovení lyžařského areálu na Jasence. Toto by zaručilo příliv turistů do města a tím tak zvýšení úrovně cestovního ruchu. Výběrem vstupného by opět došlo k nárůstu příjmů do veřejného rozpočtu.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo provést analýzu finanční kondice města Vsetín za období 2008 – 2015. Vykonanou analýzou bylo prokázáno, že město nemělo s hospodařením za sledované období výrazné problémy. Bylo tedy finančně zdravé. Mírné výkyvy se projevily pouze v krizovém období 2009 – 2011. Ke zlepšení situace došlo ihned po oživení ekonomiky v roce 2012. Od tohoto roku město opět hospodařilo s přebytkovým rozpočtem, ukládalo tyto přebytky do rezerv a z nich poté financovalo kapitálové výdaje neboli investice.

Na základě uskutečňování dílčích cílů bylo dosaženo hlavního cíle. První dílčí cíl byl definován jako charakteristika města Vsetína. Byla popsána lokalizace města, jeho demografie, úroveň životního prostředí a na závěr také struktura zastupitelstva města (kapitola č. 4.1).

V rámci druhého dílčího cíle byla provedena finanční analýza města Vsetín (kapitola č. 4.2). Zde byly analyzovány příjmy města (4.2.1), jeho výdaje (4.2.2), saldo příjmů a výdajů (4.2.3) a následně byly provedeny výpočty ukazatelů finanční stability města (4.3). Zajímavým zjištěním bylo, že se město ve sledovaném období nepotýkalo s žádnými závažnými finančními problémy.

Posledním, tedy třetím cílem bylo provést analýzu významných investičních projektů, které měly dopad na území města Vsetín. Autorkou jich bylo vybráno 8. Jednalo se o Logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko (4.4.1), bike arénu Vsetín (4.4.2), logistické centrum odpadů Mikroregionu Vsetínsko II. Etapa – závod na zpracování biologicky rozložitelného odpadu (4.4.3), zkvalitnění výuky cizích jazyků ve vsetínských základních školách (4.4.4), rekonstrukci letního koupaliště (4.4.5), revitalizaci veřejných ploch Kolonie (4.4.6), úpravu ploch u trati ČD Trávníky – Rybníky (4.4.7) a poslední o výstavbu cyklostezky Jasenice (4.4.8).

Knižní zdroje

1. CABALEIRO, R., E. BUCH a A. VAAMONDE. Developing a Method to Assessing the Municipal Financial Health. *The American Review of Public Administration*. 2013-10-02, vol. 43, issue 6, s. 732.
2. ČERNOHORSKÝ, Jiří. *Příručka člena zastupitelstva obce*. Vyd. 1. Praha: VCVS ČR, 2002. ISBN 80-238-9120-0.
3. DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Branislav LACKO. *Projektový management podle IPMA*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 507 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2848-3.
4. GROVES, M., GODSEY, W., SHULMAN, M. *Evaluating Financial Condition: A Handbook of Local Government*. 3. ed. The International City/County Management Association. 2003.
5. HIGGINS, Robert C. *Analýza pro finanční management*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1997, 399 s. ISBN 80-7169-404-5.
6. CHMELÍKOVÁ, G.: prezentace přednášek do předmětu Regionální ekonomika, 2013 (bakal. Stupeň studia FRRMS, Mendelu, Brno).
7. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013, 236 s. ISBN 9788024744568.
8. KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2002, xii, 206 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-778-2.
9. KUDLÍK, Jaromír. *Zkušenosti z výstavby logistického centra odpadů Mikroregionu Vsetínsko*. Stavebnictví. Vsetín, 2008, 2008(08), 4 s.
10. MEAD, Dean Michael. GASB. *An Analyst's Guide to Government Financial Statements* [online]. 2. vyd. Norwalk, 2012, xxiv, 305 s. [cit. 2015-11-12]. Dostupné z: http://www.parentbeard.com/email/2012/audit_accounting/PDFs/2012_Analysts_Guide.pdf.
11. MELION, Miloslav. *Finance obcí*. Hradec Králové: Ekonomická a informační agentura, 1994, 179 s. ISBN 80-85490-41-2.
12. NETOLICKÝ, Martin. *Vztahy mezi články rozpočtové soustavy*. V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2010. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-978-0.

-
13. NOLLENBERGER, Karl, Sanford GROVES a Maureen Godsey VALENTE. *Evaluating financial condition: a handbook for local government*. 4. vyd. Washington, D.C.: ICMA, 2003, x, 224 s. ISBN 978-0873261357.
 14. OBROVSKÝ, Jan. *Jak připravovat rozpočet obce*. *Moderní obec*. 2012, č. 9. ISSN 1211 – 0507.
 15. PAVLAS, Miroslav. *Ukazatele finanční stability města*. Regionální rozvoj mezi teorií a praxí. Dolní Břežany, 2015, **2015**(1), 15 s. Dostupné z: http://www.regionálnírozvoj.eu/sites/regionálnírozvoj.eu/files/pavlas_ukazatele_financni_stability.pdf.
 16. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
 17. PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
 18. PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9.
 19. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, 280 stran. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.
 20. PUCHINGER, Zdeněk. *Financování školy: vybrané kapitoly pro regionální školy : studijní text pro distanční studium*. 2., upr. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, 72 s. ISBN 978-80-244-2591-7.
 21. PŮČEK, Milan a Jana MATOCHOVÁ. *Řízení rizik a financí: zpracováno v rámci projektu zavádění moderních metod řízení kvality na úřadech*. Vsetín: COM4, s.r.o., 2007, 82 s. ISBN 978-80-903960-0-5.
 22. REDLICOVÁ, Radka. *Regionální ekonomika: pro bakalářské studium*. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013, 131 s. ISBN 978-80-7375-779-3.
 23. RITONGA, Irwan Taufiq. *Modelling local government financial conditions in Indonesia*. Melbourne, Australia, 2014. 460 s. Doktorská disertační práce. Victoria University. Dostupné z: <http://vuir.vu.edu.au/25831/1/Irwan%20Taufiq%20Ritonga.pdf>.
 24. VÁCLAVKOVÁ, Renáta, Martina MELÁROVÁ a Lukáš ORAMUS. *Efektivní řízení obce - strategie, marketing, projekty, veřejné zakázky*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2014, xiv, 160 s. ISBN 978-80-248-3614-0.

25. VALACH, Josef. Finanční řízení podniku. 1. vyd. Praha: Ekopress, 1997. ISBN 80-901991-6-X.
26. VODÁKOVÁ, Jana. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.
27. ŽEHROVÁ, Jana, Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit*. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010, 168 s. ISBN 978-80-213-2024-6.

Elektronické zdroje

1. BIKE ARÉNA VSETÍN. In: *Regionální informační systém* [online]. Praha, 2013 [cit. 2016-10-26]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=120149>.
2. BIKE ARÉNA VSETÍN. In: *Vsetín oficiální web města* [online]. Vsetín, 2013 [cit. 2016-10-26]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/bike-arena-vsetin/ds-19044/archiv=0&p1=6912>.
3. Komunální dluhopisy. In: *Moderní obec* [online]. Pardubice, 2001 [cit. 2016-02-01]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/komunalni-dluhopisy-i/>.
4. LOGISTICKÉ CENTRUM ODPADŮ MIKROREGIONU VSETÍNSKO II. ETAPA - ZÁVOD NA ZPRACOVÁNÍ BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉHO ODPADU. In: *Vsetín Oficiální web města* [online]. Vsetín, 2011 [cit. 2016-11-01]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/logisticke-centrum-odpadu-mikroregionu-vsetinsko-ii-etapa-zavod-na-zpracovani-biologicky-rozlozitelneho-odpadu/ds-18738/archiv=2&p1=6912>.
5. Obyvatelstvo podle pohlaví a věkových skupin v obcích Zlínského kraje k 31. 12. 2014. In: *Český statistický úřad* [online]. Zlín, 2014 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/mesta_a_obce.
6. O našem městě. In: *Vsetín* [online]. Vsetín: 2010 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/mesto.asp?p1=6517>.
7. Programy pro programové období 2014 - 2020. In: *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Praha, 2012 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>.
8. Rada města. In: *Vsetín* [online]. Vsetín, 2015 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/rada-mesta/os-1004>.
9. Rekonstrukce koupaliště U Průmyslovky. In: *Vsetín oficiální web města* [online]. Vsetín, 2013 [cit. 2016-11-05]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/rekonstrukce-koupaliste-u-prumyslovky/d-511336>.
10. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

-
- In: *Zákony pro lidi* [online]. Praha, 2010 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>.
11. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2008. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2008 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/zaverecny-ucet-za-rok-2008/d-492565>.
 12. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2009. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2009 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://m.mestovsetin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=494407&n=zaverecny-ucet-za-rok-2009>.
 13. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2010. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2010 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/zaverecny-ucet-za-rok-2010/d-500472>.
 14. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2011. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2011 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/zaverecny-ucet-za-rok-2011/d-504589>.
 15. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2012. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2012 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/zaverecny-ucet-za-rok-2012/d-509351>.
 16. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2013. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2013 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/zaverecny-ucet-mesta-vsetin-za-rok-2013/d-516730>.
 17. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2014. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2014 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: http://mestovsetin.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18676&id_dokumenty=516727.
 18. Závěrečný účet města Vsetín za rok 2015. In: *Město Vsetín* [online]. Vsetín, 2015 [cit. 2016-10-07]. Dostupné z: <http://m.mestovsetin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=522006&n=zaverecny-ucet-mesta-vsetin-za-rok-2015>.

Interní materiály

1. Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků. Vsetín, 2008.
2. Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků. Vsetín, 2009.
3. Rozvaha územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2010.
4. Rozvaha územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2011.
5. Rozvaha územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2012.
6. Rozvaha územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2013.
7. Rozvaha územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2014.
8. Rozvaha územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2015.
9. Studie: *Rekonstrukce areálu letního koupaliště U Průmyslovky*. Vsetín, 2012.
10. Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2010.
11. Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2011.
12. Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2012.
13. Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2013.
14. Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2014.
15. Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazku obcí, regionálních rad regionů soudržnosti. Vsetín, 2015.
16. Žádost o dotaci: *Revitalizace veřejných ploch Kolonie*. Vsetín, 2013.

17. Žádost o dotaci: *Úpravy ploch u trati ČD Trávníky – Rybníky*. Vsetín, 2013.
18. Žádost o dotaci: *Zkvalitnění výuky cizích jazyků ve vsetínských základních školách*. Vsetín, 2013.